



Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Szkoła Główna
Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **16-17 maja 2022 r.**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	18
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	37
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	49
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Barbara Gąsiorowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Jacek Żarski, ekspert PKA
2. dr hab. inż. Katarzyna Szopka, ekspert PKA
3. Małgorzata Poszwa, ekspert PKA ds. studenckich
4. Iwona Kowalczyk, ekspert PKA ds. pracodawców
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności prowadzonym w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku.

Wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni i Wydziału. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji zespół oceniający PKA sformułował wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	rolnictwo i ogrodnictwo – 100%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	57	nie dotyczy
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2212	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90,4	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	94	nie dotyczy
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	56	nie dotyczy

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie prowadząca oceniany kierunek studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, jest najstarszą, największą i najbardziej renomowaną uniwersytecką uczelnią rolniczą w Polsce i jedną z najstarszych w Europie. Jednostka odpowiedzialna za kształcenie na ocenianym kierunku - Wydział Rolnictwa i Ekologii SGGW jest z kolei najstarszym Wydziałem na Uczelni, nawiązującym do tradycji utworzonego w 1816 roku Instytutu Agronomicznego w Marymoncie. Został powołany w 1906 roku jako Wydział Rolniczy, stanowił podstawę rozwoju Uczelni i powołania nowych Wydziałów, a obecną nazwę przyjął w roku 2021. W okresie 116 lat działalności w różnych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych w istotny sposób przyczynił się do rozwoju polskiego rolnictwa poprzez prowadzenie badań naukowych w zakresie agronomii oraz wykształcenie licznej rzeszy absolwentów, którzy uczestniczyli i uczestniczą w modernizacji polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich. Aktualnie Wydział Rolnictwa i Ekologii realizuje studia na trzech kierunkach: rolnictwo, inżynieria ekologiczna oraz będący przedmiotem oceny kierunek rolnictwo ekologiczne i produkcja żywności, który prowadzony jest w języku angielskim. Oceniany kierunek został uruchomiony w 2018 roku, pierwsi absolwenci uzyskali dyplom licencjata w 2021 roku. Aktualnie studiuje na nim 57 studentów. Naukową jednostką organizacyjną wiodącą dla kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, jest Instytut Rolnictwa, posiadający w strukturze Katedrę Agronomii, Katedrę Biometrii, Katedrę Gleboznawstwa, Samodzielny Zakład Chemii Rolniczej i Środowiskowej oraz Stację Doświadczalną w Skierniewicach. Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzone są także w instytutach innych wydziałów SGGW, głównie w Instytucie Nauk o Żywności oraz przez jednostki ogólnouczelniane. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, dzięki działalności naukowej obecnego Instytutu Rolnictwa, posiada pełne uprawnienia akademickie w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której w 100% przyporządkowano oceniany kierunek ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Wydział Rolnictwa i Ekologii legitymuje się kategorią A w ocenie parametrycznej jednostek naukowych, ponadto został w 21. i 22. rankingu wyższych uczelni Perspektyw uznany za najlepszy wydział w Polsce, kształcący na rolniczych kierunkach studiów.

Studia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności zostały utworzone w ramach realizacji projektu POWER „Sukces z natury – kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania SGGW w Warszawie”. Koncepcja i cele kształcenia na tym kierunku mają charakter innowacyjny oraz rozwiązania merytoryczne i formalne, które wyróżniają go na tle krajowej i europejskiej oferty kształcenia w zakresie nauk rolniczych i obecnej dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Są to studia o charakterze międzynarodowym, prowadzone w języku angielskim ze znaczącym udziałem profesorów wizytujących z zagranicy związanych z europejskim rolnictwem ekologicznym. Trwają one sześć semestrów i kształcą licencjatów, co odróżnia je od wszystkich krajowych kierunków rolniczych, trwających siedem semestrów i kończących się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera. Nie uwzględniają praktyki zawodowej, a w zamian w programie studiów znajdują się obligatoryjne wyjazdy studyjne do gospodarstw i przetwórni ekologicznych. Pod względem kreowania sylwetki absolwenta bazują na od lat ugruntowanych koncepcji i celach kształcenia kierunku rolnictwo z elementami kształcenia na kierunku technologia żywności i żywienia człowieka. Uzupełniają w istotny sposób lukę edukacyjną w krajowej i europejskiej ofercie edukacyjnej, dotyczącą kształcenia

na poziomie wyższym w zakresie ekologicznego systemu produkcji rolniczej, bezpiecznej żywności i zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Są w pełni zgodne z założeniami programu Zielony Ład, realizowanego w ramach wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej. Naczelnym celem studiów na ocenianym kierunku, prowadzonego w ramach dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo, jest wykształcenie specjalisty w zakresie prowadzenia ekologicznej produkcji roślinnej i zwierzęcej, ekologicznego przetwórstwa żywności, ekonomiki agrobiznesu, zarządzania i rynków ekologicznych produktów rolniczych oraz wpływu ekologicznej produkcji rolniczej na środowisko. Absolwenci studiów są przygotowani do pracy w sektorze rolnictwa ekologicznego, w tym prowadzenia własnego gospodarstwa ekologicznego, urzędach związanych z funkcjonowaniem rolnictwa, w tym rolnictwa ekologicznego, jednostkach certyfikujących, Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, podmiotach gospodarczych związanych z funkcjonowaniem rolnictwa ekologicznego (np. przetwórnictwo żywności ekologicznej, hurtownie i sklepy z żywnością ekologiczną itp.).

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku studiów, są w pełni zgodne z misją i strategią Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, a także z polityką jakości Uczelni. Znajduje to bezpośrednie potwierdzenie w zapisach dokumentów: Strategia SGGW do 2030, uchwalona w maju 2021 roku, Strategia Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW na lata 2021-2030, przyjęta do realizacji w listopadzie 2021 roku oraz polityka i cele kształcenia w SGGW, uchwalone przez Senat w styczniu 2020 roku wraz z wprowadzeniem systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w SGGW. Podstawowym celem kształcenia jest prowadzenie edukacji tak, aby absolwenci posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie oraz byli przygotowani do funkcjonowania w nowoczesnym społeczeństwie opartym na wiedzy oraz do działania na współczesnym rynku pracy. W strategii rozwoju Uczelni, oprócz odniesień do tradycyjnych wartości akademickich, znajduje się zapis o służeniu rozwojowi gospodarczemu i intelektualnemu polskiego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich, gospodarki żywnościowej i szeroko rozumianego środowiska przyrodniczego. Uczelnia koncentruje się na rozwoju kształcenia, badań naukowych oraz transferu wiedzy do gospodarki, poprzez realizację strategii doskonalenia kształcenia, doskonalenia badań, rozwoju współpracy i umiędzynarodowienia, rozwoju transferu dokonań do gospodarki oraz zabezpieczenia finansowego i administracyjnego realizacji podstawowych celów. Określone w strategii Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW cele kształcenia studentów są w pełni spójne z misją i strategią Uczelni. W odniesieniu do realizowanych kierunków studiów, w tym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, działania strategiczne polegają na dążeniu do rekrutacji na studia dobrze przygotowanych i pozytywnie zmotywowanych kandydatów z Polski i z zagranicy oraz promowaniu kierunku przez studentów i absolwentów. Za strategiczne uznaje się prowadzenie kształcenia i badań naukowych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo na najwyższym możliwym poziomie, umożliwiającym rozwiązywanie współczesnych i przyszłych problemów rolnictwa, związanych z bezpieczeństwem żywnościowym kraju, bezpieczną żywnością, zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich. Wyróżnikiem ocenianego kierunku studiów jest promowanie ekologicznego systemu gospodarowania rolniczego.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności w pełni mieszczą się i są powiązane z prowadzonymi w SGGW badaniami naukowymi w dziedzinie nauk rolniczych i w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której oceniany kierunek studiów został przyporządkowany w 100%. W ramach dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo prowadzone są badania naukowe, mające na celu uzyskanie postępu biologicznego i agrotechnicznego w rolniczej produkcji roślinnej, prowadzonej również systemem gospodarowania ekologicznego w celu uzyskania bezpiecznej żywności. Badania naukowe realizowane na Wydziale Rolnictwa i Ekologii SGGW prowadzone są

głównie w dziedzinie nauk rolniczych i dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, w której Uczelnia posiada pełne uprawnienia akademickie. Badania naukowe, podporządkowane celom, koncepcji i efektom uczenia się na ocenianym kierunku, prowadzone są przede wszystkim w Instytucie Rolnictwa, ale również w innych Instytutach, w których zatrudnieni są nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku: Nauk o Żywieniu Człowieka, Nauk o Żywności, Nauk o Zwierzętach, Nauk Ogrodniczych, Biologii, Inżynierii Mechanicznej, Inżynierii Środowiska. Instytut Rolnictwa posiada m.in. certyfikowane Ekologiczne Pole Doświadczalne, na którym prowadzone są badania naukowe bezpośrednio związane z celami i koncepcją kształcenia na ocenianym kierunku. Tematyka badań z zakresu rolnictwa ekologicznego i ekologicznej produkcji żywności dotyczy m.in. następujących tematów badawczych: porównanie plonowania i jakości produktów rolnych w trzech systemach gospodarowania – ekologicznym, zrównoważonym i konwencjonalnym, plonowanie i jakość ziarna pszenic uprawianych w systemie intensywnym i ekologicznym, poprawa produktywności roślin w mieszance bobowato-trawiastej w ekologicznym systemie gospodarowania poprzez stosowanie nawozów i biostymulatorów zawierających krzem, wartość paszowa runi użytku zielonego w warunkach aplikacji dolistnej krzemu w ekologicznym systemie użytkowania, porównanie plonowania i wartości odżywczej cukinii i cebuli uprawianej w sposób ekologiczny i konwencjonalny, porównanie zawartości związków bioaktywnych w jabłkach z produkcji ekologicznej i konwencjonalnej oraz sokach i przecierach otrzymanych z tych jabłek, ocena zawartości związków bioaktywnych w malinach właściwych i borówkach wysokich z produkcji ekologicznej, biodynamicznej i konwencjonalnej oraz wpływu ekstraktu z tych owoców na ludzkie linie nowotworowe, porównanie zawartości związków bioaktywnych w ogórkach siewnych z produkcji ekologicznej, biodynamicznej i konwencjonalnej, porównanie zawartości związków bioaktywnych w różnych odmianach ziemniaka. Tematyka innych badań prowadzonych w Instytucie Rolnictwa SGGW, których wyniki są stosowane w kształceniu na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności dotyczy m.in. określenia wpływu wieloletniego zróżnicowanego zmianowania i nawożenia na właściwości gleby i plonowanie różnych gatunków roślin, rozwoju innowacyjnych technologii produkcji roślin rolniczych, w tym rolnictwa precyzyjnego, optymalizujących plonowanie oraz przyjaznych dla środowiska przyrodniczego, analiz środowiskowych i produkcyjnych skutków różnych systemów uprawy roli, nawożenia i zmianowania roślin, opracowania systemów zwiększenia produktywności gleb, w tym również gleb marginalnych, wykorzystania metod statystycznych i systemów GIS w analizie danych w badaniach rolniczych i przyrodniczych, określenia wpływu genotypu, środowiska i technologii uprawy na plon i jakość zbóż wraz z oceną wzorców adaptacyjnych odmian pszenicy ozimej i pszenżyta w Polsce, badań nad procesami glebotwórczymi, materią organiczną oraz zanieczyszczeniem chemicznym gleb substancjami szkodliwymi. Szeroki zakres badań jest możliwy dzięki dużej aktywności naukowej kadry Instytutu Rolnictwa w zakresie pozyskiwania projektów międzynarodowych i krajowych. Wykaz za lata 2015-2022 obejmuje realizację pięciu międzynarodowych projektów badawczych, takich jak: INTENSE, SUPER-G, RETURN, INSPIRATION finansowanych z Funduszu Norweskiego, programu Horyzont 2020 Komisji Europejskiej oraz 34 krajowych projektów badawczych, w tym również realizowanych dzięki środkom NCBiR i NCN. Dowodem na efektywne prowadzenie badań naukowych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, jest rozwój naukowy kadry, spośród której 11 osób uzyskało od 2016 r. stopień naukowy doktora habilitowanego, 678 publikacji naukowych, 11 podręczników i monografii, 90 rozdziałów w monografiach. Z celami i efektami uczenia się ocenianego kierunku związanych jest bezpośrednio 105 publikacji naukowych, posiadających IF co najmniej 2. Wyniki badań naukowych prowadzonych na Uczelni, Wydziale i w Instytucie Rolnictwa są na bieżąco wykorzystywane w realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku. Przykładem jest wzbogacenie treści programowych

o wyniki przedstawione w pracy habilitacyjnej pt. Zastosowanie metod statystyki przestrzennej w badaniach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, będące podstawową wprowadzenia do programu studiów zajęć fakultatywnych obejmujących zagadnienia systemów informacji geograficznej i teledetekcji.

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów są w pełni zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności krajowego i regionalnego rynku pracy w sektorze ekologicznego rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Ich powstanie, rozwój i stałe doskonalenie odbywało się i odbywa w ścisłej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także z udziałem specjalistów – renomowanych profesorów wizytujących, członków sieci ENOAT (European Network of Organic Agriculture Teachers), do której należy 25 europejskich uczelni kształcących w zakresie rolnictwa ekologicznego. Na terenie SGGW organizowany jest corocznie konkurs „Drogi do Agro Sukcesu”, w ramach którego odbywają się panele dyskusyjne z udziałem pracowników, studentów i praktyków rolnictwa. Podczas tego panelu producenci, którzy osiągnęli sukces w produkcji rolniczej i ogrodniczej dzielą się ze studentami swoimi doświadczeniami, wpływając na uprzątnienie programów studiów. Informacji niezbędnych do doskonalenia programu kształcenia w aspekcie praktycznym dostarczają również spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym odbywające się regularnie wyjazdy studyjne studentów do gospodarstw i przetwórní ekologicznych realizowane w ramach zajęć, opinie pracodawców, opinie Zespołu Interesariuszy. Do opracowywania i doskonalenia programu studiów brane są także pod uwagę opinie interesariuszy wewnętrznych, w tym zwłaszcza studentów. Na podstawie opinii studentów i oceny jakości kształcenia zidentyfikowano potrzebę wprowadzenia zmian w doborze treści programowych i organizacji procesu kształcenia. W roku akademickim 2020/21 wprowadzono szereg zmian dotyczących zmiany nazw zajęć, zmiany liczby godzin niektórych zajęć, przeniesieniu wyjazdów studyjnych i fakultetów na inne semestry studiów. Opisane powyżej działania Uczelni świadczą, że koncepcja i cele kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są doskonalone z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, zawodowego rynku pracy w sektorze ekologicznego rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz potrzeb i aspiracji studiujących.

Aktualnie obowiązujące efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności zostały przyjęte uchwałą nr 146-2020/2021 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 28 czerwca 2021 roku. Stanowią one podstawowy element spójnego i bardzo dobrze przygotowanego zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym opisu programu studiów, zawierającego także koncepcję kształcenia, harmonogram studiów wraz ze specyfikacją wskaźników ilościowych oraz matrycę efektów uczenia się.

Dla studiów licencjackich pierwszego stopnia ocenianego kierunku studiów, sformułowano w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, używając zalecanych czasowników, ogółem 37 kierunkowych efektów uczenia się. 14 z nich dotyczy wiedzy (absolwent zna i rozumie), 17 umiejętności (absolwent potrafi), a 6 kompetencji społecznych (absolwent jest gotów do). Efekty są w pełni zgodne z profilem ogólnoakademickim, z koncepcją i celami kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie nauk rolniczych i w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której odniesiono je w 100% oraz z tematyką badawczą prowadzoną w Instytucie Rolnictwa SGGW. Osiągnięcie efektów uczenia się pozwala studiującym na zdobycie szerokiego zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności dotyczących chemicznych, biologicznych i środowiskowych podstaw rolnictwa ekologicznego, technik i technologii ekologicznej produkcji rolniczej, zwłaszcza roślinnej, właściwości ekologicznych surowców oraz sposobów ich wykorzystania. Zapewnia także znajomość wiedzy ekonomicznej, prawnej i społecznej niezbędnej do

organizowania ekologicznej produkcji rolniczej i funkcjonowania społeczności obszarów wiejskich. Studiujący uzyskują wszechstronne przygotowanie do samodzielnego prowadzenia ekologicznego gospodarstwa rolniczego i pracy zawodowej w podmiotach związanych z funkcjonowaniem rolnictwa ekologicznego, w tym także administracji samorządowej i państwowej oraz jako doradcy w sektorze eko-żywnościowym, firmach consultingowych i eksperckich, jednostkach certyfikujących w zakresie rolnictwa ekologicznego. Pod względem osiągnięcia zakładanych celów kształcenia, wszystkie efekty uczenia się mają charakter kluczowy, opisując realistycznie wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z uwzględnieniem specyfiki kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Osiągnięcie efektów w zakresie kształcenia podstawowego gwarantuje studiującym posiadanie wiedzy i umiejętności, stanowiących bazę niezbędną do osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, specyficznych dla rolnictwa ekologicznego i produkcji ekologicznej żywności. Większość efektów uczenia się wyznacza specyfikę ocenianego kierunku. Ich osiągnięcie pozwala studiującym na podjęcie pracy, wykonywanie działań i usług w zakresie rolnictwa ekologicznego. Ponadto osiągnięcie efektów gwarantuje studentom możliwość udziału w wymianie międzynarodowej pomiędzy uniwersytetami i jednostkami naukowo-badawczymi, doskonalenie wiedzy z wykorzystaniem źródeł obcojęzycznych, doskonalenie umiejętności językowych i zdobycie poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy w zakresie wybranego języka obcego poza j. angielskim, który jest językiem wykładowym na ocenianym kierunku. Osiągnięcie efektów uczenia się pozwala na nabycie umiejętności projektowania i przeprowadzania zadań badawczych, analizowania wyników i wyciągania wniosków. Ponadto pozwala studentom nabyć kompetencje społeczne dotyczące zrozumienia znaczenia wiedzy w pracy zawodowej w rolnictwie ekologicznym, wypełniania zobowiązań wobec społeczeństwa i przestrzegania zasad etyki zawodowej. Kierunkowe efekty uczenia się sformułowane dla studiów ocenianego kierunku odniesiono do właściwego poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z uwzględnieniem charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia, typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych na poziomie 6 PRK w ramach systemu szkolnictwa wyższego.

Szczegółowe efekty uczenia się sporządzono dla poszczególnych zajęć, znajdujących się w planach studiów. Zamieszczono je w dobrze przygotowanych i czytelnie zestawionych sylabusach. Dla wszystkich realizowanych zajęć, w sposób zrozumiały sformułowano opis efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty te odniesiono do opisów efektów kierunkowych, uwzględniając oddziaływanie na efekty kierunkowe – podstawowe, częściowe oraz znaczące i szczegółowe. Ponadto podano w sylabusach cel i opis zajęć, formy i metody kształcenia, wymagania wstępne, sposób weryfikacji i formę dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się. Na podstawie odniesień efektów uczenia się dotyczących poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych, zestawionych w czytelnej macierzy, wykazano ich spójność na ocenianym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności oraz spójność i czytelność całego systemu formułowania, osiągania i weryfikowania poszczególnych grup efektów. Można zatem jednoznacznie stwierdzić, iż istnieje realna możliwość uzyskania przez studiujących kierunkowych efektów uczenia się oraz możliwość weryfikowania stopnia osiągnięcia tych efektów przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są w pełni zgodne z wizją, misją, strategią i polityką jakości Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Realizowany kierunek studiów ma charakter innowacyjny, odnosi się do dziedziny nauk rolniczych oraz dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, do której został w 100% przyporządkowany, jest też ściśle powiązany z prowadzoną na Uczelni działalnością naukowo-badawczą w tej dyscyplinie, w której SGGW posiada pełne uprawnienia akademickie. Wyniki badań naukowych prowadzonych na Uczelni, Wydziale i w szczególności w Instytucie Rolnictwa są wykorzystywane w realizacji programu kształcenia. Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów w pełni uwzględniają potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności krajowego i europejskiego zawodowego rynku pracy w sektorze ekologicznego rolnictwa i gospodarki żywnościowej. Stale doskonalą się je we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym zagranicznymi profesorami wizytującymi.

Kierunkowe i dotyczące poszczególnych zajęć efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności oraz profilem ogólnoakademickim. Ich zakres merytoryczny jest właściwy dla dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo oraz w pełni koresponduje z badaniami naukowymi prowadzonymi w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ze szczególnym uwzględnieniem Instytutu Rolnictwa. Efekty uczenia się sformułowane zrozumiale, pozwalając na stworzenie systemu oceny stopnia ich uzyskania, są także możliwe do osiągnięcia. Osiągnięcie efektów uczenia umożliwia nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji odpowiadających opisom sylwetki absolwenta, wszechstronnego specjalisty w zakresie ekologicznego systemu produkcji rolniczej, zwłaszcza roślinnej, przygotowanego do działalności gospodarczej, administracyjnej, społecznej i edukacyjnej w sektorze eko-żywnościowym. Opis efektów uczenia się uwzględnia także kompetencje badawcze oraz komunikowanie się w języku obcym na poziomie biegłości B2. Efekty uczenia się są prawidłowo odniesione do charakterystyk uniwersalnych oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na odpowiednim, 6. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dobór treści programowych ocenianego kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności został wypracowany w ciągu wieloletniego kształcenia głównie na kierunku rolnictwo przez renomowaną kadrę naukową, na podstawie doświadczenia związanego z wypromowaniem wielu tysięcy absolwentów tego kierunku, a także ścisłej współpracy Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jest on w pełni dostosowany do aktualnych realiów sektora rolnictwa i gospodarki żywnościowej, w tym w zakresie ekologicznej produkcji roślinnej. Dobór treści

programowych, w tym treści związanych z badaniami naukowymi oraz przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języków obcych na ocenianym kierunku w pełni odpowiada koncepcji i celom kształcenia, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się, uwzględnia aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dziedzinie nauk rolniczych ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo, w zakresie której SGGW w Warszawie prowadzi szeroką i efektywną działalność badawczą i posiada pełne uprawnienia akademickie. Treści programowe są stale wzbogacane o wyniki badań naukowych w tej dyscyplinie. Dzięki właściwemu doborowi treści programowych wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są osiągnięte w wyniku uzyskania przez studentów efektów uczenia się przypisanych poszczególnym zajęciom. Potwierdza to matryca efektów uczenia się, z której wynika, że każdy efekt jest osiągany przez realizację od 3 do 21 zajęć, w zależności od efektu.

Dobór treści programowych na studiach licencjackich pierwszego stopnia, prowadzonych na profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej, jest właściwy, zgodny z zasadami kształcenia na poziomie wyższym. Program studiów uwzględnia treści kształcenia ogólnego, w tym moduł języków obcych, moduł zajęć sportowych, fakultety humanistyczno-społeczne, a także ergonomię i BHP, ochronę własności intelektualnej i dotyczące podstaw informatyki. Ponieważ studia są prowadzone w języku angielskim, studenci, którzy wybierają lektorat tego języka muszą podnieść jego poziom poprzez uczęszczanie i zdanie egzaminu na poziomie C1. Z kolei studenci pochodzący z krajów, w których język angielski jest językiem urzędowym, są zobowiązani do realizacji lektoratu z innego języka obcego na poziomie B2. Bardzo istotne z punktu widzenia realizacji celów kształcenia są treści podstawowe, pozwalające na poznanie i zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w rolniczej przestrzeni produkcyjnej i środowisku, z zakresu podstaw botaniki, chemii, informatyki, statystyki matematycznej ochrony środowiska. Kluczowe treści programowe są realizowane na zajęciach kierunkowych, przygotowując do zawodu w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Należą tu m.in. treści z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, zrównoważonych systemów produkcji żywności, propedeutyki rolnictwa ekologicznego, agroekologii, gleboznawstwa, agrometeorologii, mikrobiologii gleby i roślin, podstaw biochemii i fizjologii roślin, fizjologii i żywienia ekologicznego zwierząt oraz treści kierunkowe zawodowe dotyczące ogólnej uprawy, hodowli roślin i nasiennictwa dla rolnictwa ekologicznego, ochrony roślin w rolnictwie ekologicznym, żywienia roślin w systemie ekologicznym, techniki rolniczej, ekologicznej uprawy trwałych użytków zielonych, ekologicznej uprawy roślin rolniczych, chwastów i ich zwalczania w rolnictwie ekologicznym, ekologicznej produkcji warzyw i owoców, ziół w rolnictwie ekologicznym. Kolejną ważną grupą treści kierunkowych, związanych z dyscypliną naukową rolnictwo i ogrodnictwo, niezbędnych dla zrealizowania koncepcji i celów kształcenia są treści z zakresu ekologicznego chowu zwierząt, systemu kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym, przedstawienia gospodarstwa na tory ekologiczne, podstaw żywienia człowieka, mikrobiologii żywności, surowców i produktów ekologicznych, zagrożenia bezpieczeństwa żywności, przetwórstwa ekologicznych surowców pochodzenia roślinnego, przetwórstwa ekologicznych surowców pochodzenia zwierzęcego, ekologicznych aspektów żywności i żywienia, bezpieczeństwa i higieny żywności. Ważne miejsce w programie studiów zajmują także treści dotyczące modułu ekonomicznego, obejmujące ekonomikę i organizację gospodarstw ekologicznych, przedsiębiorczość w biznesie ekologicznym, międzynarodowe rynki rolne. Treści programowe obejmują również kształcenie praktyczne realizowane głównie podczas obowiązkowych wyjazdów studyjnych do gospodarstw i przetwórni ekologicznych oraz zajęć prowadzonych w terenie, kształcenie dotyczące przygotowania do prowadzenia badań naukowych z zakresu ich metodologii oraz wydzielony moduł dyplomowania, obejmujący seminaria dyplomowe i wykonanie pracy dyplomowej

licencjackiej. Bardzo różnorodna jest oferta treści programowych wybieralnych, przyczyniających się do poszerzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji studiujących. Studenci podczas realizacji studiów wybierają łącznie 10 zajęć kierunkowych, spośród 33 znajdujących się w bogatej ofercie. Znajdują się tu m.in. treści dotyczące prawa rolnego, bioekonomii, rynków i marketingu żywności ekologicznej, ekoturystyki, turystyki kulinarnej, rolnictwa precyzyjnego, systemów GIS, biogospodarki w praktyce, wody w rolnictwie, GMO- zagrożenia, rolnictwa światowego, wpływu rolnictwa na środowisko, zmian klimatu oraz treści dotyczące żywności i żywienia z zakresu odżywiania przez całe życie, pozytywnych i negatywnych substancji żywnościowych, żywności typu Smart, żywności funkcjonalnej, opakowań do żywności, żywienia zapobiegawczego i in. Treści programowe poparte są badaniami naukowymi prowadzonymi przez nauczycieli akademickich SGGW oraz przez profesorów wizytujących. Są one kompleksowe, charakterystyczne dla poszczególnych zajęć, wzajemnie się uzupełniające.

Pod względem formalnym harmonogram studiów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, realizowanych w formie stacjonarnej na pierwszym stopniu kształcenia o profilu ogólnoakademickim w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jest opracowany zgodnie z wymogami prawa określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i w nauce i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach ministerialnych. W szczególności harmonogram ten określa profil, poziom, formę studiów oraz liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów i uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Określony jest również tytuł zawodowy nadawany absolwentom – licencjat.

Jak wynika z analizy harmonogramów studiów załączonych do raportu samooceny i aktualnie realizowanych, studia pierwszego stopnia prowadzone wyłącznie w formie stacjonarnej trwają 6 semestrów, a ich ukończenie wymaga uzyskania 180 ECTS, po 30 w każdym semestrze. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczną do ich ukończenia oraz przypisanie punktów ECTS do poszczególnych zajęć są poprawnie oszacowane, zgodnie z regułą uwzględniającą, że 1 ECTS oznacza 25-30 godzin pracy. W związku z tym zapewnione jest osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Osiągnięcie efektów uczenia się jest również możliwe dzięki prawidłowo określonej i realizowanej łącznie w programie studiów oraz dla poszczególnych grup zajęć, liczbie punktów ECTS przypisanych zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Liczba tych punktów wynosi 90,4 ECTS, a więc przekracza określone ustawowo 50% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Plan studiów zawiera 60 godzin ćwiczeń z wychowania fizycznego, realizowanych podczas 2 i 3 semestru, którym nie przypisano pkt ECTS. Zgodny z wymogami jest także udział przedmiotów z zakresu obszarów nauk humanistycznych lub społecznych, który wynosi 10 ECTS, obejmując fakultety humanistyczne do wyboru oraz zajęcia z zakresu przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju, znacznie przekraczając wymagania w tym zakresie. W planie studiów znajdują się zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego (do wyboru) w wymiarze 120 godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela i studentów (2 semestry po 60 godz.) - 7 ECTS, zakładające jego znajomość na poziomie B2 lub nawet C1 – jeśli jest to język angielski, wykładowy dla ocenianego kierunku. Prawidłowy, zgodny z ustawowymi wymogami jest również udział zajęć do wyboru, które obejmują łącznie 56 ECTS, a więc przekraczają wymagane 30%. Studenci mają do dyspozycji następujące moduły obieralne: 10 modułów kształcenia kierunkowego, 2 moduły zajęć z zakresu nauk humanistyczno-społecznych, język obcy, terenowe wyjazdy studyjne do gospodarstw i przetwórci ekologicznych oraz zajęcia związane bezpośrednio z procesem dyplomowania. Bardzo ważnym aspektem na studiach o profilu ogólnoakademickim są prawidłowo określone moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany.

Wymiar tych zajęć na ocenianym kierunku przekracza wymagane 50% punktów ECTS i wynosi 94 ECTS (52%). Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku ukierunkowana jest na prowadzenie badań naukowych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której kierunku jest przyporządkowany. Wyniki badań własnych są na bieżąco włączane do treści programowych poszczególnych zajęć. Zapewnienie osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, warunkujących wykształcenie zgodne z celami kształcenia, możliwe jest także dzięki prawidłowej sekwencji zajęć oraz odpowiedniego doboru i prawidłowej proporcji godzinowej pomiędzy poszczególnymi ich formami. Sekwencja zajęć bazuje na w pełni prawidłowej zasadzie realizacji kolejno od semestrów wcześniejszych do późniejszych - treści kształcenia ogólnego i podstawowego, podstawowego kierunkowego i kierunkowego zawodowego wraz ze specjalistycznymi fakultetami. Spośród form kształcenia dominuje forma aktywna - ćwiczeniowa. Wykłady stanowią od 47% łącznej liczby godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów, wśród ćwiczeń zdecydowanie dominują ćwiczenia laboratoryjne (44% ogólnej liczby godzin), a znaczny wymiar stanowią ćwiczenia terenowe, w tym wyjazdy studyjne do gospodarstw i przetwórní ekologicznych oraz zajęcia praktyczne, odbywane na polach doświadczalnych SGGW. Łączna liczba godzin dydaktycznych realizowanych na ocenianym kierunku z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi 2212 godzin, równomiernie rozłożonych w poszczególnych semestrach ze zmniejszoną liczbą godzin w ostatnim semestrze ze względu na wymóg przygotowania pracy dyplomowej licencjackiej.

Reasumując można stwierdzić, iż wyodrębnienie poszczególnych zajęć i modułów w programie kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, ich wymiar godzinowy oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, a także prawidłowa sekwencja zajęć oraz prawidłowy dobór form zajęć, stanowi oryginalne, innowacyjne rozwiązanie z zakresu dydaktyki na poziomie wyższym. Harmonogram studiów został opracowany i jest doskonalony na podstawie wieloletniego doświadczenia dydaktycznego kadry oraz bezpośrednich wzorców międzynarodowych. Zapewnia on osiągnięcie prawidłowo sformułowanych efektów uczenia się, zgodnie z koncepcją i celami kształcenia oraz zakładaną sylwetką absolwenta.

Metody kształcenia stosowane w procesie kształcenia na kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są różnorodne, specyficzne dla ocenianego kierunku, zorientowane na studentów, uwzględniające aktualne osiągnięcia i wymagania dydaktyki akademickiej w celu sprostania aspiracjom i oczekiwaniom studiujących. W pełni umożliwiają one osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. W nauczaniu i uczeniu się stosowane są metody wielostronnego kształcenia polegające na przekazywaniu wiedzy (metody podające), samodzielnym dochodzeniu do wiedzy oraz kształtowaniu umiejętności poprzez aktywny udział w ćwiczeniach laboratoryjnych, terenowych i projektowych. Podczas zajęć stosowane są odpowiednio dobrane pomoce, środki i narzędzia dydaktyczne, które wspomagają osiągania przez studiujących efektów uczenia się. Podczas wykładów wykorzystywane są techniki informacyjno-komunikacyjne oraz narzędzia multimedialne, stanowiące wyposażenie wszystkich pomieszczeń dydaktycznych. Elementem części wykładów jest dyskusja nad zdefiniowanym problemem. Podczas wykładów wykorzystuje się najnowszą wiedzę, pochodzącą z bieżącej literatury naukowej oraz wyniki własnych badań nauczycieli akademickich, w tym zwłaszcza prowadzonych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Metody kształcenia stosowane podczas zajęć o charakterze ćwiczeniowym są tak dobrane, aby stymulować studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W procesie kształcenia stosowane są metody kształcenia polegające na wykonywaniu czynnościowych zadań laboratoryjnych, projektów indywidualnych i grupowych, referatów, prezentacji oraz badań terenowych. Znaczna część zajęć

ćwiczeniowych, w tym głównie laboratoryjnych i projektowych, opierana jest na pracy własnej studentów i rozwiązywaniu zadań, z którymi spotkają się na zawodowym rynku pracy w sektorze ekologicznym. Podczas wykonywania ćwiczeń specjalistycznych studenci nabywają umiejętności obsługi licznej w SGGW aparatury badawczej, co jest przydatne zarówno podczas wykonywania pracy dyplomowej licencjackiej, jak również w przyszłej pracy zawodowej. Ćwiczenia terenowe dają możliwość samodzielnej obserwacji lub wykonania zadań praktycznych, prowadząc do nabycia umiejętności obsługi urządzeń i narzędzi stosowanych w ekologicznych technologiach rolniczych. Metody kształcenia, które stosuje się podczas realizacji kształcenia na ocenianym kierunku wpływają korzystnie na możliwość nabywania umiejętności praktycznych na ćwiczeniach laboratoryjnych, polegających m.in. na wykonywaniu pomiarów, prezentowaniu wyników i wyciąganiu wniosków. Przykładem mogą być liczne ćwiczenia oparte o obserwacje mikroskopowe i makroskopowe mikroorganizmów, grzybów, roślin i zwierząt połączone z samodzielnym wykonywaniem preparatów, ich analizą i dokumentacją. Ponadto, podczas ćwiczeń wprowadzane są przez nauczycieli akademickich działania aktywizujące, sprzyjające nie tylko nabywaniu przez studentów umiejętności, ale także kompetencji społecznych – poczucia pewności podejmowanych decyzji, odpowiedzialności za pracę własną i zespołu, świadomość postępowania profesjonalnego i etycznego. Umiejętność wymiany poglądów realizowana jest przez dyskusję. Na seminariach dyplomowych doskonalone są umiejętności przygotowania i wygłaszania wystąpień ustnych z wykorzystaniem multimedialnych technik prezentacji, dyskusji i wyrażania opinii. Studenci przygotowują i prezentują konspekt pracy i prezentują przygotowanie poszczególnych rozdziałów, stosowana jest również metoda studium przypadku. Omówione metody kształcenia, stosowane podczas kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności prowadzonym w SGGW w Warszawie, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia badań w zakresie formułowania i analizy problemów badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań w zakresie dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Stosowane metody kształcenia na tradycyjnych lektoratach sprzyjają uzyskiwaniu przez studentów kompetencji w zakresie opanowania języka obcego (innego niż angielski, w którym prowadzone są wszystkie zajęcia) co najmniej na poziomie B2. W nauce języków obcych stosowane są metody kształcenia i środki multimedialne, pomagające pogłębiać i utrwalać znajomość słownictwa, w tym również fachowego z zakresu rolnictwa i produkcji żywności ekologicznej. Metody kształcenia stosowane zwłaszcza na zajęciach ćwiczeniowych i seminaryjnych, a także konsultacje pracowników pozwalają na indywidualne podejście do potrzeb studentów. Powszechną praktyką jest również stosowanie czytelnych procedur indywidualizacji studiowania. Stosowane metody kształcenia uwzględniają potrzeby studentów z niepełnosprawnością oraz umożliwiają realizację indywidualnych ścieżek kształcenia. Szeroko rozbudowany w SGGW w Warszawie i szczegółowo opisany w regulaminie studiów jest system możliwości studiowania według indywidualnego programu studiów (IPS), indywidualnego planu zajęć (IPZ) oraz spersonalizowanego programu studiów (SPS). Indywidualny plan zajęć stwarza możliwość odbywania studiów pod opieką nauczyciela akademickiego studentkom w ciąży, studentom będącym rodzicami, studentom z niepełnosprawnością. SGGW w Warszawie wykazuje pełne przygotowanie do kształcenia osób z niepełnosprawnością. Obejmuje ono wszelkie możliwe udogodnienia i wszechstronną opiekę, ale jednocześnie jednolity system oceniania studentów z niepełnosprawnością. W procesie kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności stosowane są pomocniczo metody kształcenia zdalnego, w tym technologie informatyczne pozwalające na prowadzenie pracy zdalnej. Powszechną praktyką stanowi wykorzystywanie od 2020 roku aplikacji MS Teams oraz indywidualnych skrzynek e-mail w domenie SGGW do konsultacji i przekazywania prac wykonywanych w ramach pracy własnej. Studenci mają do dyspozycji

zamieszczane na platformach, opracowane w całości dla większości zajęć materiały dydaktyczne w języku angielskim, przygotowane w ramach projektu POWER. Innowacyjną metodę kształcenia na ocenianym kierunku stanowią wyjazdy studyjne do gospodarstw i przetwórci ekologicznych. W ramach tych wyjazdów studenci zapoznają się z organizacją i kierunkami produkcji podmiotów gospodarczych, technologiami produkcji ekologicznej, zasadami funkcjonowania i obsługi ekologicznego rolnictwa. Przygotowywana jest analiza gospodarstw w kontekście IFAOM (ekologia, zdrowie, uczciwość) oraz analiza SWOT.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności prowadzonym w SGGW w Warszawie zapewnia efektywne rozplanowanie zajęć, uwzględniając efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie na zajęciach, samodzielne uczenie się oraz sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się w celu ich weryfikacji wraz z dostarczeniem studentom informacji zwrotnych o uzyskanych efektach. W myśl zapisów w regulaminie studiów rok akademicki trwa od dnia 1 października do dnia 30 września i dzieli się na 2 semestry. Szczegółową organizację roku akademickiego, zawierającą datę inauguracji, terminy sesji zaliczeniowych, przerw semestralnych i innych dni wolnych od zajęć ustala rektor w formie zarządzenia, w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego. Zarządzenie w sprawie określenia organizacji roku akademickiego jest wydawane nie później niż do 30 czerwca roku poprzedzającego dany rok akademicki. Organizację roku akademickiego 2021/2022 ustala zarządzenie Rektora nr 63 z dnia 24 maja 2021 r. Wynika z niego, że na studiach stacjonarnych semestr trwa 15 tygodni, a sesje zaliczeniowe, łącznie z poprawką 3 tygodnie. Szczegółową organizację zajęć dla studentów kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, ustala dziekan w porozumieniu z właściwym organem samorządu studenckiego i podaje do wiadomości na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej Wydziału co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem każdego semestru. Zajęcia na studiach stacjonarnych zaplanowane są od poniedziałku do piątku tak, aby odbywały się nie później niż do godziny 17-18. Na ostatnim semestrze studenci mają jeden dzień bez zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Wykłady z poszczególnych przedmiotów odbywają się zazwyczaj w godzinach przedpołudniowych. W godzinach południowych występuje dłuższa przerwa na posiłek. Zarówno liczebność zajęć w poszczególnych semestrach, jak i szczegółowe – tygodniowe rozkłady zajęć nie budzą zastrzeżeń. Rozplanowanie poszczególnych zajęć uwzględnia optymalne przerwy między zajęciami, a zatem zapewnia zgodność harmonogramów z zasadami higieny procesu nauczania. Reasumując można stwierdzić, że rozplanowanie zajęć na kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności jest w pełni prawidłowe, uwzględnia czas na pracę własną studentów, a także umożliwia ocenę i dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dobór treści programowych, w tym treści związanych z badaniami naukowymi oraz przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języków obcych, na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności w pełni odpowiada koncepcji i celom kształcenia, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się, uwzględnia aktualny stan wiedzy w dziedzinie nauk rolniczych ze szczególnym uwzględnieniem dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo, do której w 100% przyporządkowany jest oceniany kierunek oraz w zakresie której Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego prowadzi

efektywną działalność badawczą i posiada pełne uprawnienia akademickie. Kompleksowe, bogate i różnorodne treści programowe zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, o czym bezpośrednio świadczy matryca efektów uczenia się, przedstawiająca możliwości osiągnięcia efektów kierunkowych poprzez nabycie efektów uczenia się sformułowanych i realizowanych na poszczególnych zajęciach, znajdujących się w planie studiów.

Wyodrębnienie poszczególnych modułów i zajęć w programie kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, ich wymiar godzinowy oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, a także prawidłowa sekwencja treści programowych w harmonogramie studiów, w pełni umożliwiają osiągnięcie prawidłowo sformułowanych kierunkowych efektów uczenia się, zgodnie z koncepcją i celami kształcenia oraz zakładaną sylwetką absolwent, w tym również kompetencji badawczych. Harmonogram studiów jest w pełni zgodny z przepisami prawa, wszystkie wymagane wskaźniki ilościowe są spełnione.

Na ocenianym kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności stosowane są różnorodne metody kształcenia, z dominacją metod aktywnych, zorientowanych na studentów, uwzględniających najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Aktywny udział studentów w procesie nauczania i uczenia się umożliwia im osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym również zapewniających przygotowanie do prowadzenia badań. Kompetencje językowe studiujących są stale doskonalone ze względu na fakt prowadzenia wszystkich zajęć w języku angielskim.

Zarówno ogólna, jak i szczegółowa organizacja procesu dydaktycznego, w tym rozplanowanie zajęć na kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności w SGGW jest w pełni prawidłowa, uwzględnia czas na pracę własną studentów, a także umożliwia ocenę i dostarczenie studentom informacji o uzyskanych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia na ocenianym kierunku, wymagania stawiane kandydatom, kryteria kwalifikacji kandydatów oraz procedury rekrutacyjne są szczegółowo regulowane uchwałami Senatu SGGW w Warszawie, podejmowanymi z rocznym wyprzedzeniem. W odniesieniu do roku akademickiego 2021/2022 jest to Uchwała nr 154 z dnia 29 czerwca 2020 roku w sprawie zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia, jednolite studia magisterskie i studia drugiego stopnia w SGGW. Ocena przepisów uczelnianych pozwala jednoznacznie stwierdzić, że zasady rekrutacji na kierunek ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są spójne, czytelne i bezstronne, zapewniają równe szanse na podjęcie studiów. Umożliwiają selektywny dobór kandydatów, którzy posiadają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia są wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym

z przedmiotów biologia albo chemia, albo matematyka, których treści programowe są najbardziej zgodne z celami, koncepcją i efektami uczenia się ocenianego kierunku. Ponieważ studia prowadzone są w języku angielskim, kandydaci muszą się legitymować potwierdzoną znajomością języka angielskiego, czyli posiadać certyfikat znajomości języka angielskiego na poziomie B2 lub wynik matury z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym, nie niższy niż 60%. Na podstawie wyników egzaminów maturalnych, po przeliczeniu na punkty SGGW według czytelnych zasad określonych w uchwale Senatu, tworzone są listy rankingowe kandydatów na studia. Na studia przyjmowani są laureaci olimpiad i konkursów szczebla centralnego. Szczegółowo zasady te określa Uchwała nr 153 Senatu SGGW w Warszawie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie uprawnień laureatów olimpiad i konkursów w latach 2021-2025. Maksymalną liczbę punktów z przedmiotów kwalifikacyjnych w postępowaniu rekrutacyjnym na kierunek ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności uzyskują laureaci olimpiady biologicznej, chemicznej i matematycznej. Kandydaci cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji na studia w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów z obywatelstwem polskim. Muszą legitymować się świadectwem dojrzałości albo dyplomem IB, dyplomem EB albo innym świadectwem uzyskanym poza granicami RP, uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w państwie wydania, uznanym w Polsce oraz posiadać udokumentowaną znajomość języka angielskiego na poziomie minimum B2. Rekrutacja na oceniany kierunek prowadzona jest przejrzystie z zachowaniem anonimowości. Uczelniana i Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna wykorzystuje w tym procesie system Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), zapewniający wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów i osób przyjętych na studia, a także pełną transparentność postępowania kwalifikacyjnego.

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie stosowane są formalnie przyjęte, czytelne warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady te określa Uchwała nr 146 Senatu SGGW z dnia 24 czerwca 2019 roku w sprawie zasad i trybu potwierdzania efektów uczenia się. W procesie potwierdzania efektów uczenia się (PEU) najważniejszą rolę odgrywa konsultant na szczeblu rektorskim, koordynator na poziomie wydziału i kierunku studiów oraz komisja procedująca postępowanie, powołana przez dziekana. Do tej pory nikt nie wnioskował o możliwość przyjęcia na kierunek ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności na zasadach PEU.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określone są w regulaminie studiów. System jest w pełni prawidłowy, zapewniający możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich zgodności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się na kierunku studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. W myśl zapisów regulaminu, punkty ECTS uzyskane w dotychczasowym przebiegu studiów, oceny i moduły mogą zostać uznane w całości w miejsce modułów w programie studiów kierunku, na który student się przenosi, pod warunkiem zbieżności efektów uczenia się dla programów studiów w obu uczelniach. W przypadku różnicy efektów uczenia się możliwe jest uznanie części dotychczas zrealizowanego programu studiów i wskazanie modułów koniecznych do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia. Decyzję w tej sprawie podejmuje prodziekan. Podobne zasady dotyczą studentów, którzy uczestniczą w programie wymiany międzynarodowej (Erasmus+). Rozpatrując indywidualne wnioski bierze się pod uwagę zakres zajęć proponowanych przez studenta do realizacji w innej uczelni, z uwzględnieniem opisu efektów uczenia się i liczby punktów ECTS. Zajęcia figurujące w programie studiów ocenianego kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, które nie mogą być uznane na podstawie studiów

odbytych w innej uczelni krajowej lub zagranicznej, muszą zostać odrobione w ramach bezpłatnych różnic programowych.

Zasady i procedury dyplomowania na ocenianym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są trafne i transparentne, zapewniając potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Procedury te określone są w regulaminie studiów, zawierającym zapisy dotyczące przygotowania pracy dyplomowej, terminu złożenia pracy dyplomowej, przebiegu egzaminu dyplomowego, warunków ukończenia studiów oraz zasad wydawania dyplomu ukończenia studiów, w tym dyplomu z wyróżnieniem oraz dyplomu uznania przez rektora. Dodatkowo, merytoryczne i formalne aspekty przygotowywania pracy dyplomowej zawarte są w wytycznych, stanowiących załącznik do zarządzenia Rektora SGGW nr 100 z dnia 22 września 2021 r. W myśl uregulowań studenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności uzyskują dyplom ukończenia studiów i tytuł zawodowy licencjata po uzyskaniu zaliczeń z modułów wymaganych programem studiów, uzyskaniu pozytywnej oceny z pracy dyplomowej i z egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia może mieć charakter studium przypadku, projektu, ekspertyzy lub badawczy, związany z wykonaniem prostego eksperymentu. Praca dyplomowa może być przedstawiona w języku innym niż polski, za zgodą prodziekana Wydziału. Pierwsi absolwenci ocenianego kierunku, prowadzonego w języku angielskim, złożyli pracę dyplomową licencjacką w języku wykładowym. Ponadto, za pracę dyplomową może być uznany artykuł opublikowany w czasopiśmie naukowym lub rozdział w monografii, przy czym wkład dyplomanta musi stanowić nie mniej niż 50%, a współautorów, w tym dyplomanta, może być maksymalnie dwóch. Tematy prac są proponowane przez nauczycieli akademickich lub studentów i zatwierdzane przez prodziekana. Wszystkie prace dyplomowe są weryfikowane za pomocą procedur antyplagiatowych. Podczas egzaminu dyplomowego przedstawiane są przez studenta główne tezy pracy dyplomowej oraz udzielane odpowiedzi na dwa losowo wybrane zagadnienia egzaminacyjne spośród 47, dostępne na stronie internetowej. Regulamin studiów precyzuje sposób wystawiania oceny z egzaminu dyplomowego i obliczania końcowej oceny ze studiów na podstawie średniej ocen ze studiów (50%), egzaminu dyplomowego (25%) i pracy dyplomowej (25%).

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia oraz postępów w procesie uczenia się są bardzo szczegółowo i czytelnie określone w regulaminie studiów SGGW. Zasadom tym poświęcone są rozdziały VI-VIII, przy czym rozdział VI określa zasady zaliczeń zajęć, modułów, poszczególnych etapów studiów, rozdział VII - warunki powtarzania zajęć, w tym wpisu warunkowego i powtarzania semestru, a rozdział VIII opisuje przypadki skreślenia z listy studentów. Jasno sformułowane są uprawnienia odwoławcze i określające konsekwencje braku zaliczenia. Ocena wymienionych przepisów pozwala na stwierdzenie, że ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia są spójne, umożliwiają równe traktowanie studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Studentom tym przysługuje dostosowanie form zaliczenia modułu do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności. W zaliczeniach i egzaminach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób z niepełnosprawnością ruchową i osób niewidomych. Osoby pomagające studentom z niepełnosprawnościami powinny mieć zgodę prorektora na uczestniczenie w zaliczeniach i egzaminach. Ponadto ogólne zasady weryfikacji i oceny uzyskania przez studiujących efektów uczenia się są bezstronne, wiarygodne, umożliwiające porównywalność ocen w oparciu o określoną w regulaminie studiów, tradycyjną skalę ocen 2-5. Zasady te zapewniają również studentom informację zwrotną dotyczącą uzyskanej oceny na każdym etapie studiów poprzez zamieszczanie ich w uczelnianym systemie informatycznym eHMS. Studenci posiadają indywidualne konta w tym systemie i mają możliwość zapoznania się z oceną szczegółową prac

etapowych i egzaminacyjnych. Regulamin studiów określa również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych, obejmujące zaliczenia i egzaminy komisyjne oraz reagowanie na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (odpowiedzialność dyscyplinarna studentów). W dotychczasowej historii kierunku nie było zdarzeń konfliktowych związanych z oceną stopnia osiągnięcia efektów. Wydział Rolnictwa i Ekologii SGGW w ramach polityki jakościowej prowadzi zdecydowaną politykę przeciwdziałania postępowaniom nieetycznym w procesie dydaktycznym poprzez nacisk na wymagania wobec studentów, zaangażowanie nauczycieli akademickich oraz doktorantów w proces dydaktyczny, wzajemnie przyjazny i lojalny stosunek wszystkich członków społeczności akademickiej. Stosowane na ocenianym kierunku formy i metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są powszechnie przyjęte na studiach wyższych, a niektóre z nich są specyficzne, dostosowane do kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Ich szczegółowy opis znajduje się w sylabusach poszczególnych zajęć i zgodnie z regulaminem studiów podawany jest do wiadomości studentom na pierwszych zajęciach wraz z harmonogramem zaliczeń oraz w przypadku przedmiotów egzaminacyjnych – warunkami dopuszczenia i zasadami odbywania egzaminu. Sylabusy są dostępne na stronie internetowej Wydziału lub przez stronę BIP SGGW. Sylabusy precyzują szczegółowe efekty uczenia się, sposoby ich weryfikacji, wagi poszczególnych ocen oraz formy dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się. Metody sprawdzania stopnia osiągania efektów uczenia się dopasowane są do kategorii tych efektów oraz do formy prowadzonych zajęć. Formy weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy to egzamin pisemny lub ustny, kolokwium pisemne, prezentacje, referaty. Egzaminy odbywają się w czasie sesji egzaminacyjnej, zgodnie z zatwierdzonym przez dziekana harmonogramem. W czasie sesji poprawkowej student ma prawo do jednego terminu egzaminu poprawkowego. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności weryfikowane są na podstawie oceny projektów lub raportów obejmujących analizę i rozwiązanie problemu w ramach pracy indywidualnej lub zespołowej studentów, oceny eksperymentów wykonywanych i opracowywanych na zajęciach laboratoryjnych, oceny praktycznych umiejętności podczas ćwiczeń terenowych (np. rozpoznanie skał, gleb, chwastów, roślin uprawnych, chorób, szkodników) i wyjazdów studyjnych do gospodarstw i przetwórnictwa ekologicznych, rozwiązywania problemów decyzyjnych na podstawie studium przypadku. Metody te, w tym ocena pracy dyplomowej licencjackiej, pozwalają także na weryfikację efektów uczenia się w zakresie przygotowania do działalności badawczej. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są z kolei na podstawie oceny aktywności w dyskusji nad zdefiniowanym problemem oraz na podstawie oceny postawy studenta w czasie zajęć oraz poszanowania prawa autorskiego. Weryfikacja nabywanych przez studenta kompetencji językowych odbywa się poprzez prace pisemne i prezentacje, sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność rozumienia materiałów źródłowych oraz umiejętność komunikowania się. Weryfikacja ta kończy się sprawdzeniem kompetencji językowych na egzaminie przeprowadzanym na poziomie B2. Dotyczy ona kompetencji w zakresie innego wybranego przez studenta języka obcego niż język angielski, w którym prowadzone są wszystkie zajęcia na ocenianym kierunku. Reasumując można stwierdzić, że stosowane na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności szczegółowe zasady, formy i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są w pełni prawidłowe, zapewniając skuteczną i wiarygodną ocenę wszystkich efektów, w tym również w zakresie przygotowania do działalności badawczej oraz opanowania języka na poziomie biegłości B2. Ponadto metody te stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gwarantują możliwość identyfikacji i bezpieczeństwa danych studentów. Wykorzystanie tych metod odbywało się w sytuacjach konieczności prowadzenia nauki zdalnej, w związku z pandemią COVID-19. Głównie

narzędzia stosowane w procesie nauczania zdalnego, w tym weryfikacji i oceny nabycia efektów uczenia się, to MS Teams, Moodle oraz Office 365, którego baza danych jest zsynchronizowana z systemem uczelnianym eHMS.

Potwierdzeniem osiągania efektów uczenia się na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności prowadzonym w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego są wyniki oceny prac etapowych, w tym egzaminacyjnych oraz licencjackich prac dyplomowych. Analiza wykazała różnorodny, w części specyficzny dla ocenianego kierunku, charakter prac etapowych, ich dostosowanie do profilu ogólnoakademickiego, poziomu studiów i efektów uczenia się oraz związek z dyscypliną naukową rolnictwo i ogrodnictwo. Szczegółowa ocena wybranych prac etapowych wykazała w każdym przypadku poprawność ich formy, zgodność tematyki z sylabusem danych zajęć oraz właściwy dobór metod weryfikacji efektów uczenia się. Prace etapowe były poprawione i ocenione na ogół w skali punktowej, a następnie zamienione na oceny w skali 2-5, zgodnie z regulaminem studiów. Oceny były zróżnicowane, prawidłowo rozłożone i zasadne. Pytania występujące w pracach etapowych okazały się zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz efektami uczenia się. Analiza zestawienia tematów prac dyplomowych wykazała zgodność ich tematyki z celami i efektami uczenia się na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności oraz z dyscypliną naukową rolnictwo i ogrodnictwo. Tematyka pierwszych prac licencjackich, złożonych w 2021 roku, obejmuje m.in. charakterystykę produkcji ekologicznej, analizę rynku, wiedzę i postawę wobec żywności ekologicznej, ocenę poziomu wiedzy i zaufania do producentów ekologicznych. Studenci opierali swoje prace dyplomowe na wynikach badań ankietowych prowadzonych wśród producentów i konsumentów. Ponadto w pracach dyplomowych prezentowano zagadnienia związane z certyfikacją produktów ekologicznych, środowiskiem glebowym, stosowaniem pasz ekologicznych w żywieniu zwierząt. Szczegółowa ocena wszystkich dotąd złożonych i obronionych prac dyplomowych wykazała zgodność tematyki z kierunkiem studiów, wysoki poziom merytoryczny i formalny, zasadność ocen wystawionych przez opiekunów i recenzentów. Realizacja tych prac pozwoliła na osiągnięcie efektów uczenia się na zakończenie studiów i uzyskanie kompetencji badawczych.

Dowodem na osiąganie przez studentów efektów uczenia się jest także ich aktywne uczestnictwo w pracach Koła Naukowego Inżynierii Ekologicznej i Koła Naukowego Rolników. Na podkreślenie zasługuje aktywny udział jednej ze studentek w przygotowaniu i przeprowadzeniu XLVIII Przeglądu Dorobku Kół Naukowych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w dniu 10 grudnia 2021 roku, organizowanym w tym roku akademickim przez Koło Naukowe Rolników. Ponadto z deklaracji opiekunów prac dyplomowych studentów III roku wynika, że studenci są zaangażowani w badania naukowe w ramach prowadzonych na Wydziale Rolnictwa i Ekologii projektów badawczych i w przygotowanie wspólnych publikacji naukowych. Prowadzona jest także współpraca naukowa z pierwszymi absolwentami ocenianego kierunku. Według opinii interesariuszy zewnętrznych, osiągane na studiach efekty uczenia w pełni odpowiadają zapotrzebowaniu zawodowego rynku pracy w sektorze eko-żywnościowym. W związku z tym interesariusze ci wyrażają przekonanie, że absolwenci SGGW ocenianego kierunku studiów będą poszukiwani przez otoczenie społeczno-gospodarcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Obowiązujące w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie warunki, zasady i procedury przyjęcia kandydatów na studia, uchwalone przez Senat, są czytelne, spójne, transparentne i bezstronne. Zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów pierwszego stopnia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, ponadto umożliwiają selektywny dobór osób posiadających znajomość języka angielskiego oraz wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia celów i efektów uczenia się. Prawidłowe są również zasady uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innych uczelniach, w tym zagranicznych, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów (PEU) oraz procedury dyplomowania, obejmujące pracę dyplomową licencjacką oraz komisyjny egzamin dyplomowy.

Stosowane na ocenianym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności zarówno ogólne, jak i szczegółowe zasady, formy i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się są prawidłowe, zapewniając skuteczną i wiarygodną ocenę wszystkich efektów, również w zakresie przygotowania do działalności badawczej oraz opanowania języka obcego innego niż angielski na poziomie biegłości B2. Wszystkie aspekty systemu weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się są szczegółowo i czytelnie opisane w regulaminie studiów SGGW, czytelnych procedurach uczelnianych i wydziałowych oraz w sylabusach poszczególnych zajęć.

Tematyka prac etapowych i dyplomowych licencjackich jest w pełni zgodna z opisem efektów uczenia się, odnosi się do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo, do której przyporządkowano oceniany kierunek studiów ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Prace te mają charakter dostosowany do profilu ogólnoakademickiego. Studenci ocenianego kierunku czynnie uczestniczą w studenckim ruchu naukowym. Pierwsi absolwenci posiadają wysoką pozycję na zawodowych rynkach pracy, związanych z szeroko pojętym sektorem eko-żywnościowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca kształcenie na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności liczy około 90 nauczycieli akademickich (pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych): 6 profesorów tytularnych, 34 doktorów habilitowanych, 45 doktorów i 5 magistrów. Ciężar dydaktyczny realizacji zajęć dydaktycznych na tym kierunku spoczywa głównie na pracownikach Instytutu Rolnictwa, ale też i Instytutu Nauk Ogrodniczych, Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka i Instytutu Nauk o Żywności. W procesie dydaktycznym biorą także udział pracownicy innych Instytutów: Biologii, Nauk o Zwierzętach, Zarządzania, Ekonomii i Finansów, Nauk Socjologicznych i Pedagogiki, Inżynierii Mechanicznej i Inżynierii Środowiska. Ponadto w procesie dydaktycznym biorą udział profesorowie wizytujący (3 profesorów), pracownicy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku

ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności składa się z nauczycieli akademickich, z których większość reprezentuje dyscyplinę naukową rolnictwo i ogrodnictwo (38 nauczycieli akademickich) oraz technologia żywności i żywienia (26 nauczycieli akademickich).

Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia jest prawidłowy i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć na ocenianym kierunku i uwzględnia dorobek naukowy oraz osiągnięcia dydaktyczne nauczycieli akademickich. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez pracowników mających duże doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych, mających prestiżowe znaczenie dla nauki czy gospodarki. Zajęcia dydaktyczne w formie wykładów powierzane są samodzielnym pracownikom naukowym, w szczególnych przypadkach wykłady prowadzą nauczyciele akademicy ze stopniem doktora oraz pojedyncze wykłady prowadzą doktoranci, posiadający duże doświadczenie dydaktyczne i wiedzę – decyzje w tej sprawie podejmuje Dyrektor Instytutu i Dziekan. Osoby nie posiadające jeszcze stopnia naukowego doktora realizują wykłady pod kontrolą koordynatora przedmiotu.

Analiza przydziału zajęć na ocenianym kierunku wskazuje, że nauczyciele akademicy realizują pensum dydaktyczne, a obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami.

Zespół oceniający PKA zauważył, że nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku wyróżniają się bogatym, aktualnym dorobkiem publikacyjnym, uznanym w kraju i za granicą, a także wyróżniają się aktywną działalnością dydaktyczną i organizacyjną: są członkami uczelnianych komisji i zespołów, autorami podręczników i skryptów dydaktycznych, współautorami programów kształcenia, opiekunami prac dyplomowych. W latach 2016-2018 nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku opublikowali 278 prac naukowych z listy A, 265 publikacji z listy B, natomiast w latach 2019-2021 w druku ukazało się 587 publikacji naukowych, a od 2016 do 2021 roku opracowali 28 monografii oraz 265 rozdziałów w monografiach, książkach i materiałach konferencyjnych. Są również autorami 166 prac popularno-naukowych w czasopismach takich jak np.: Działkowiec, Nowoczesna Uprawa, Przemysł Spożywczy, Hodowca Trzody Chlewnej i wielu innych. Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych kadry kształcącej na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności można zaliczyć m.in. publikacje podręczników, rozdziałów w podręcznikach i skryptów na poziomie akademickim, jak również do nauczania w szkołach średnich. Wysoka aktywność publikacyjna kadry idzie w parze z jakością badań. Badania prowadzone przez nauczycieli akademickich kierunku mają wysoki poziom, o czym świadczy publikowanie ich wyników w renomowanych, wysoko punktowanych czasopismach z bazy JCR, o wysokim IF. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia na ocenianym kierunku realizują badania naukowe w ramach projektów programów Ramowych Unii Europejskiej, kilkunastu grantów finansowanych z innych źródeł zagranicznych, 17 grantów finansowanych przez Ministerstwo Rozwoju Wsi i Rolnictwa, 9 projektów finansowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, 5 projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, 9 projektów przez Narodowe Centrum Nauki, 3 projektów przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Niektóre z realizowanych projektów bezpośrednio korespondują z problematyką ocenianego kierunku m.in.: „Warzywnictwo, w tym uprawa ziół, metodami ekologicznymi”; „Warzywnictwo ekologiczne, w tym uprawa ziół: badania w zakresie możliwości wykorzystania substancji podstawowych w ochronie warzyw i ziół w uprawie ekologicznej”. W latach 2016-2021 nastąpił wzrost awansów naukowych i zawodowych kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku: 1 osoba uzyskała tytuł profesora, 22 nauczycieli uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 21 osób stopień doktora.

Realizacja zajęć w ramach przedmiotów kierunkowych powierzana jest wyłącznie nauczycielom akademickim posiadającym duże doświadczenie w prowadzeniu zajęć. Włączenie do procesu dydaktycznego nauczycieli akademickich zatrudnionych w kilku Instytutach SGGW zapewnia możliwość realizacji wszystkich zajęć dydaktycznych przez specjalistów, posiadających dorobek naukowy bezpośrednio związany z realizowanymi treściami kształcenia. Obowiązujące zasady doboru nauczycieli akademickich sprawiają, że obsada zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku nie budzi zastrzeżeń i jest poprawna. Kadra dydaktyczna w pełni zapewnia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Problematyka prowadzonych badań oraz zakres publikacji naukowych korespondują ściśle z ofertą kształcenia na ocenianym kierunku.

Nauczyciele akademicy są dobrze przygotowani w zakresie stosowania technologii e-learningowych. Na Wydziale w ramach programu Program Operacyjny Kapitał Ludzki, w latach 2009-2013 nauczyciele akademicy zostali przeszkoleni w zakresie stosowania technologii e-learningowych, w tym wielu nauczycieli akademickich, którzy obecnie prowadzą również zajęcia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Efektem udziału w projekcie było opracowanie nowoczesnych interaktywnych materiałów wykładowych obejmujących animacje i filmy. Materiały te dostępne są na platformie Moodle. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów są bardzo dobrze przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co potwierdzono podczas hospitacji zajęć prowadzonych w roku akademickim 2020/2021 w trybie zdalnym.

O wysokim poziomie naukowym kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku świadczy również odbycie staży szkoleniowych przez liczną kadre dydaktyczną w wiodących naukowych ośrodkach zagranicznych takich jak np.: University of New England w Australii, University of Manitoba w Kanadzie, Vytautas Magnus University w Kownie na Litwie, University of Potsdam w Niemczech, University of Bologna we Włoszech, North Dakota State University w USA. W latach 2016-2022 staże zagraniczne odbyło 8 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w 11 ośrodkach naukowych. W tym samym okresie jeden nauczyciel akademicki odbył trzy staże naukowe w Instytucie Fizjologii i Żywienia PAN w Jabłonnej. Kadra, w celu podniesienia swoich kwalifikacji, bierze udział w szkoleniach, kursach i warsztatach. Nauczyciele akademicy biorą udział w wyjazdach studyjnych o charakterze naukowym, międzynarodowych kursach zagranicznych, webinarach, szkoleniach organizowanych przez NCN, MRiRW, MNiE, szkoleniach w ramach projektu „Welcome to Poland”, szkoleniach z zakresu technik w analizie żywności i chemii analitycznej. Są również zapraszani do prowadzenia zajęć na innych uczelniach lub prowadzenia szkoleń, m.in. przeprowadzono zajęcia z przedmiotu „GIS in agriculture” w ramach programu ERASMUS w Vytautas Magnus University - Academy of Agriculture w Kownie (Litwa) oraz szkolenie dotyczące wykorzystania programu STATISTICA w analizie danych doświadczalnych dla pracowników i doktorantów IUNG-PIB w Puławach. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku biorą również czynny udział w licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych, prezentując osiągnięcia i wyniki swoich prac badawczych w formie referatów i posterów. Wysoki poziom naukowy kadry potwierdzają też nagrody za osiągnięcia naukowe, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są laureatami licznych nagród i wyróżnień, takich jak Medal KEN, Nagroda JM Rektora SGGW, Mistrz Dydaktyki. Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Jeden z profesorów prowadzących zajęcia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności był wielokrotnie wyróżniany przez studentów w konkursie SGGW „Mistrzowie Edukacji SGGW”, m.in. w 2018 r. tytułem „Wydziałowego Mistrza

Edukacji 2018", w 2017 r. tytułem „Dydaktyka Wydziału Rolnictwa i Biologii", w 2016 r. tytułem „Mistrz Nauczania", a w 2012 r. otrzymał wyróżnienie w plebiscycie studentów SGGW w kategorii „Mistrz Osobowości".

Rozwój Uczelni w kierunku uniwersytetu badawczego, ma swoje odzwierciedlenie w polityce kadrowej. SGGW stawia na transparentność procesu zatrudniania i ewaluowania pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych. Uczelnia jest odznaczona godłem HR Excellence in Research Komisji Europejskiej.

Dobór nauczycieli akademickich do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych jest w pełni transparentny i zgodny z potrzebami zapewnienia prawidłowej ich realizacji. Od 1.10.2019 roku zgodnie z §61 Statutu SGGW o obsadzie dydaktycznej zajęć na kierunkach studiów decyduje Dziekan. W celu ustalenia obsady dydaktycznej zajęć Dziekan przygotowuje zapotrzebowanie i kieruje wnioski do odpowiednich Dyrektorów instytutów o wskazanie osób do prowadzenia danych przedmiotów. W celu ustalenia rodzaju, liczby i wymiaru zajęć dydaktycznych w danym roku akademickim oraz osób, którym będą powierzone zajęcia, na polecenie dyrektora instytutu jego zastępca właściwy ds. kształcenia podejmuje niezbędne czynności, w tym pośredniczy w ustaleniach pomiędzy Dziekanem a Kierownikami Katedr lub Zakładów. Przy zleceniu prowadzenia zajęć uwzględnia się w szczególności realizowane prace naukowo-badawcze oraz inne zobowiązania i obciążenia naukowe lub dydaktyczne nauczycieli akademickich. Ustalanie obsady zajęć odbywa się z wykorzystaniem wewnątrzuczelnianego systemu Pensum. Do podjęcia wiążącej decyzji odnośnie obsady zajęć dydaktycznych wykorzystuje się również wyniki z analizy anonimowej ankiety studenckiej oceny przedmiotów oraz wyniki hospitacji zajęć. Propozycje osób mających pełnić funkcje koordynatora przedmiotu zgłasza Dyrektor Instytutu w porozumieniu z Kierownikiem Katedry, w której ma być on realizowany. Decyzję w tym zakresie od 1.10.2019 roku podejmuje Dziekan z Prodziekanami. Do 2019 roku zgłaszane kandydatury opiniowała Wydziałowa Komisja Dydaktyczna. Rozszerzone Kolegium dziekańskie (dziekan, prodziekani, kierownicy Katedr) po zapoznaniu się z sylwetką potencjalnego koordynatora i jego dorobkiem naukowym, dydaktycznym, wynikami oceny w ankiecie studenckiej oraz opinią Wydziałowej Komisji Dydaktycznej podejmowało decyzję w tym zakresie. Jeden nauczyciel akademicki jest najczęściej koordynatorem jednego, rzadziej dwóch przedmiotów. W pojedynczych przypadkach na ocenianym kierunku stwierdzono, że niektórzy nauczyciele są koordynatorami więcej niż dwóch przedmiotów. W realizacji niektórych przedmiotów (np. wyjazdy studyjne) biorą udział przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, dzięki którym wiedza przekazywana studentom ma charakter bardziej praktyczny.

Polityka kadrowa SGGW realizowana jest obecnie głównie w obrębie Instytutów. W Instytucie Rolnictwa w odniesieniu do trybu zatrudniania pracowników, awansowania oraz zmiany charakteru zatrudnienia prowadzona jest zgodnie z zasadami wypracowanymi na Uczelni i przyjętymi w stosownych uchwałach Senatu i ujętych w Statucie. Realizowana przez Instytuty polityka kadrowa ma zapewnić taki dobór pracowników naukowo-dydaktycznych, który zagwarantuje zarówno wysoki poziom prowadzonych badań naukowych, jak i zapewni wysoki poziom kształcenia. Rekrutacja na stanowisko nauczyciela akademickiego odbywa się na zasadzie otwartego konkursu. Treść ogłoszenia w sprawie zatrudnienia obejmuje opis wymaganej wiedzy i kwalifikacji kandydata, warunków pracy, terminu i miejsca składania ofert. W postępowaniu konkursowym bierze się również pod uwagę doświadczenie dydaktyczne. Wszyscy proponowani Rektorowi kandydaci do zatrudnienia lub awansowania wcześniej muszą uzyskać pozytywną opinię właściwej Rady Dyscypliny.

Władze Uczelni i Instytutu Rolnictwa stosują działania motywujące kadrę do podnoszenia swoich kompetencji. Proces ten wspomagany jest przez określone działania i programy działające na Uczelni

i w Instytutach. Zatrudniani młodzi pracownicy są włączani do istniejących zespołów badawczo-dydaktycznych i są wspierani przez bardziej doświadczonych pracowników, którzy udzielają wskazówek w zakresie prowadzenia dydaktyki oraz wskazują na potrzebę nabywania nowych kompetencji i kwalifikacji. Współpraca ze środowiskiem naukowym, instytucjami oraz przedsiębiorstwami umożliwia odbywanie staży i praktyk naukowych, zarówno przez doktorantów, jak i pracowników. W podnoszeniu kompetencji dydaktycznych ważną rolę spełnia program Erasmus+. Pracownicy Instytutów w ramach programu wygłaszają wykłady na uczelniach zagranicznych oraz zapoznają się z obowiązującym tam systemem kształcenia. Na podnoszenie kompetencji zawodowych, umiejętności naukowych i dydaktycznych wpływa finansowany przez Instytuty udział doktorantów oraz nowo zatrudnionych nauczycieli akademickich w konferencjach i seminariach naukowych. Instytuty wspierają również finansowo pracowników w publikowaniu prac naukowych w renomowanych czasopismach. Nauczyciele akademicy mogą korzystać także z działających na SGGW programów motywujących pracowników i doktorantów do intensywnej pracy naukowej, realizacji staży naukowych oraz rozwoju własnego. Dodatkowo, nauczyciel akademicki może wnioskować o obniżenie pensum akademickiego z racji prowadzenia projektów badawczych lub zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni. Na Uczelni i w Instytutach prowadzona jest klarowna polityka kadrowa w odniesieniu do awansowania nauczycieli akademickich, które następuje na zasadach wskazanych w Statucie SGGW i w Ustawie. Przy awansowaniu bierze się pod uwagę dorobek naukowy, pracę dydaktyczną, wychowawczą i prace organizacyjne na rzecz Instytutu, Wydziału czy Uczelni, przestrzeganie prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz prawa własności przemysłowej.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów i Radę Programową, a wcześniej Wydziałową Komisję Dydaktyczną. Studenci biorą udział w ocenie zajęć pracownika poprzez wypełnianie ankiety. Ankiety studenckie są dobrowolne i wypełniane w systemie eHMS po zakończeniu danych zajęć zgodnie z ogólnouczelnianą formułą. Ankiety te podlegają następnie analizie przez Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na Wydziale, a wnioski są przekazywane do Dziekana Wydziału i Dyrektora Instytutu. W sytuacji negatywnej oceny nauczyciela akademickiego uzyskanej w ankiecie studenckiej przeprowadzane są doraźne hospitacje. W roku akademickim 2021/22 Zespół roboczy ds. hospitacji na Wydziale Rolnictwa i Ekologii na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności przeprowadził dwie doraźne hospitacje zajęć na zlecenie Dziekana. Prowadzący zajęcia są systemowo, cyklicznie oceniani w zakresie prowadzonego kształcenia również przez innych nauczycieli akademickich w formie regularnych hospitacji. Za przeprowadzenie hospitacji odpowiedzialny jest Zespół roboczy ds. hospitacji (do 30.09.2019 r. Komisja Hospitacyjna) powoływany przez Dziekana Wydziału i opiniowany na posiedzeniu Rady Programowej (do 30.09.2019 r. Radę Wydziału). Ramowy plan przeprowadzania hospitacji przygotowuje Zespół roboczy ds. hospitacji w porozumieniu z Dziekanem oraz Koordynatorem ds. Jakości Kształcenia. W roku akademickim 2020/21 (semestr letni) oraz 2021/22 Zespół roboczy ds. hospitacji na Wydziale Rolnictwa i Ekologii na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności (studia w jęz. angielskim) przeprowadził 9 hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu Rolnictwa oraz pracowników innych Instytutów SGGW. Hospitacje obejmowały wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, seminaria - prowadzone stacjonarnie i online przez nauczycieli akademickich z grupy doktorów i doktorów habilitowanych.

Ponadto studenci, pracownicy i interesariusze zewnętrzni mają możliwość zgłaszania uwag dotyczących procesu dydaktycznego za pośrednictwem Okna Jakości. Jest to formularz zamieszczony na stronie internetowej Wydziału, stworzony na potrzeby optymalizacji jakości kształcenia na Wydziale. Zgłoszone potrzeby i uwagi są przekazywane bezpośrednio do Koordynatora ds. jakości kształcenia. Ponadto, w SGGW w okresowych ankietach oceny nauczyciela akademickiego jest

weryfikowany dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny. Ocena ta przeprowadzana jest zgodnie z regulaminem oceny nauczyciela akademickiego w SGGW w Warszawie przyjętym przez Senat Uczelni. W ocenie okresowej działalności dydaktycznej pracowników, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, uwzględnia się ocenę nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków związanych z kształceniem dokonaną przez studentów z zastosowaniem badania ankietowego. Realizowana polityka kadrowa uwzględnia rozwiązywanie ewentualnych konfliktów, a także reagowanie na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również na formy dyskryminacji i przemocy, w tym przemocy motywowanej uprzedzeniami oraz mobbingu, czy też dyskryminacji i przemocy. W tym celu została powołana Rektorska Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji (Zarządzenie Nr 6 Rektora SGGW w Warszawie z dnia 21 stycznia 2022 r.), w skład której wchodzi Koordynatorzy ds. równego traktowania powołani w jednostkach SGGW (Instytutach i Wydziałach).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny, do której odniesiono efekty uczenia się, a także odpowiednie kompetencje, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową ich realizację. Nauczyciele akademicy są przygotowani do realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wyniki badań naukowych są transferowane do treści przedmiotów, czyniąc je aktualnymi i nowatorskimi. Realizowana polityka kadrowa stwarza możliwości podnoszenia zarówno kompetencji dydaktycznych, jak i naukowych, obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz sprzyja rozwojowi nauczycieli akademickich i ich doskonaleniu. Aktywność i zaangażowanie kadry kierunku podlega stałej ocenie na podstawie ankiety okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, hospitacji zajęć oraz ankiety studenckiej. W ocenie okresowej nauczycieli uwzględniana jest działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna. System motywowania pracowników sprzyja rozwojowi nauczycieli oraz stymuluje do wszechstronnego doskonalenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura SGGW w pełni zabezpiecza potrzeby kształcenia studentów na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Na obszarze ponad 70 ha powierzchni zlokalizowane są budynki dydaktyczne, w tym budynek dedykowany nauczaniu języków obcych oraz Biblioteka Główna, obiekty sportowe, domy studenckie, budynki administracyjne, lokale przeznaczone do wykorzystania przez studentów zrzeszonych w samorządach, kołach naukowych i agendach kulturalnych.

Główna baza dydaktyczna wykorzystywana w realizacji zajęć na ocenianym kierunku zlokalizowana jest w siedzibie Wydziału Rolnictwa i Ekologii przy ul. Nowoursynowskiej 159 (budynek 37). Zajęcia ujęte w planie studiów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności realizowane są także w budynkach na terenie nowej części kampusu SGGW, zlokalizowanej pomiędzy ulicami: Nowoursynowską, Ciszewskiego i aleją Jana Rodowicza „Anody” oraz na historycznej części kampusu przy ul. Nowoursynowskiej 166. Wydział Rolnictwa i Ekologii dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i badawczo-laboratoryjną obejmującą dobrze wyposażone i dostosowane do wymogów kierunku sale dydaktyczne, pracownie i laboratoria, szklarnie, a także bogate zasoby biblioteczne i cyfrowe, jak również platformę edukacyjną do kształcenia zdalnego. Sale dydaktyczne wyposażone są w nowoczesne urządzenia i sprzęt, materiały i oprogramowanie niezbędne do realizacji procesu kształcenia, w tym komputerowe stanowiska z dostępem do Internetu. Wydział dysponuje zatem odpowiednią infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą wysoką jakość kształcenia, realizację programu kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku. Studenci ocenianego kierunku studiów mają dostęp do sieci Internet w całym kompleksie Uczelni, niezależnie od lokalizacji budynków. Studenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności realizują zajęcia dydaktyczne w czterech aulach ogólnouczelnianych i dwóch ogólnouczelnianych salach wykładowych. Każda z auli jest nagłośniona, wyposażona w rzutnik pisma i rzutnik multimedialny z komputerem, tablicę i ekran. Ćwiczenia, zajęcia seminaryjne oraz realizacja prac dyplomowych odbywają się głównie w salach i laboratoriach jednostek przynależących do Instytutu Rolnictwa. W budynku nr 37 znajduje się sala komputerowa z 20 stanowiskami i dostępem do Internetu. Każdy komputer w pracowniach komputerowych jest wyposażony w system operacyjny Windows oraz oprogramowanie Office, Statistica, R, QGIS, AutoCAD. Na komputerach w jednej z sal Katedry Biometrii jest zainstalowany anglojęzyczny system operacyjny oraz oprogramowanie umożliwiające prowadzenie zajęć dla obcokrajowców. Sale i pracownie laboratoryjne poszczególnych jednostek Instytutu wyposażone są w nowoczesną aparaturę zgodną ze specyfiką aktywności naukowo-badawczej tych jednostek. Laboratoria są bardzo dobrze wyposażone w aparaturę badawczą i sprzęt laboratoryjny, umożliwiający studentom indywidualne wykonywanie części praktycznej ćwiczeń zgodnie z założeniami dydaktycznymi poszczególnych zajęć. Zasoby te wykorzystywane są także przez studentów w trakcie badań realizowanych w ramach prac dyplomowych, projektów badawczych lub badań naukowych prowadzonych wspólnie z pracownikami Instytutu lub w ramach działalności kół naukowych. W laboratoriach i pracowniach znajdują się instrukcje obsługi i charakterystyki sprzętu, a w wyznaczonych pomieszczeniach również apteczki. Ponadto Instytut Rolnictwa posiada Stację Doświadczalną im. prof. Mariana Górskiego w Skierniewicach (70 km od siedziby Wydziału). Stacja jest doskonale wyposażonym obiektem badawczo-dydaktycznym i umożliwia studentom prowadzenie doświadczeń wegetacyjnych (polowych, mikropoletkowych oraz wazonowych) w ramach realizowanych przez nich prac dyplomowych. W kontekście ocenianego kierunku ważny jest fakt, że częścią Stacji Doświadczalnej jest również certyfikowane pole ekologiczne, na którym prowadzone są badania z pogranicza nauk rolniczych i nauk o żywności. W kształceniu studentów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności wykorzystywana jest także infrastruktura Szklarniowego Ośrodka Doświadczalnego w Ursynowie. Szklarnia posiada 63

pomieszczenia o niezależnie regulowanych warunkach klimatycznych sterowanych komputerowo. Wyposażona jest dodatkowo w takie elementy regulacji warunków jak kurtyny cieniujące, instalacje CO₂, instalacje nawodnieniowe itp. W części powierzchni szklarniowej prowadzone są doświadczenia wegetacyjne na potrzeby dydaktyczne oraz prac dyplomowych. Nauczanie języków obcych odbywa się w pracowniach dydaktycznych Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (ul. Ciszewskiego 10), gdzie studenci mają do dyspozycji podstawowe środki audiowizualne, bibliotekę oraz laboratorium SITA. Zajęcia językowe dla studentów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są realizowane przez SPNJO w dwóch grupach językowych: 14 osobowa grupa języka angielskiego, 3 osobowa grupa języka polskiego – Wydział otrzymał zgodę Prorektora ds. dydaktyki na zmniejszoną liczebność w grupie ćwiczeniowej, aby studenci obcokrajowcy wyrażający chęć nauki języka polskiego mieli taką możliwość. Wychowanie fizyczne realizowane jest przez pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu SGGW zlokalizowane w Obiektach Sportowych SGGW (ul. Ciszewskiego 10), w których funkcjonuje: nowoczesny basen z częścią rekreacyjną, 3 sale sportowe, hala do tenisa ziemnego (3 korty), dwie sale do aerobiku, siłownia, sauny suche, solarium stojące.

Szczególną rolę w kształceniu studentów na ocenianym kierunku pełnią bardzo dobrze wyposażone pracownie Instytutów, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne, w tym głównie: Instytutu Rolnictwa (z Katedrą Agronomii, Katedrą Biometrii (sala komputerowa z oprogramowaniem anglojęzycznym), Katedrą Gleboznawstwa, Samodzielnym Zakładem Chemii Rolnej), Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka, Instytutu Biologii, Instytutu Ekonomii i Finansów, Instytutu Nauk Ogrodniczych, Instytutu Nauk Socjologicznych i Pedagogiki, Instytutu Nauk o Zwierzętach, Instytutu Inżynierii Mechanicznej i Instytutu Inżynierii Środowiska.

Infrastruktura informatyczna umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Uczelnia oferuje studentom szeroki dostęp do usług informatycznych. Studenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności podczas zajęć dydaktycznych i przygotowywania prac dyplomowych korzystają ze specjalistycznego oprogramowania: Microsoft Office oraz Libre Office (edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia prezentacji multimedialnych), programów do tworzenia map (QGIS, ArcGIS, Google Earth), programów statystycznych (głównie program Statistica), programów do grafiki inżynierskiej (AutoCAD, NanoCAD). Studenci ocenianego kierunku, szczególnie w okresie pandemii powszechnie korzystali z wielu form komunikacji poprzez kanały informatyczne MS Teams z pakietu Microsoft Office 365 lub na platformie e-learningowej Adobe Connect (Moodle - Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) oraz z zasobów dydaktycznych zarówno zdigitalizowanych, jak i bieżących.

Wszyscy studenci mają dostęp do Wirtualnego dziekanatu (system eHMS), Elektronicznej Legitymacji Studenckiej (ELS), mogą korzystać ze studenckiego konta pocztowego oraz bezpłatnego dostępu do sieci bezprzewodowej EDUROAM. SGGW posiada platformę e-learningową Adobe Connect (zainstalowaną w 2011 r.), dzięki której można prowadzić zajęcia webinarowe. Studenci korzystają również z e-learningowej platformy MOODLE. Funkcjonalność platform internetowych jest monitorowana, a studenci mają możliwość zgłoszenia nieprawidłowości lub problemów z ich funkcjonowaniem.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest w dużym stopniu dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z szeregu udogodnień funkcjonujących w budynku będącym siedzibą Wydziału oraz w innych budynkach Kampusu SGGW. Do budynków prowadzą utwardzone dojścia i podjazdy z poręczami, a na zewnątrz znajdują się oznakowane miejsca parkingowe dla samochodów osób z niepełnosprawnością. W budynku WRiE podobnie jak w innych budynkach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne dla osób

z niepełnosprawnością ruchową dużym ułatwieniem są automatyczne drzwi wejściowe o szerokości dostosowanej do wózków inwalidzkich. Wewnątrz budynków ułatwieniem dla takich osób są szerokie ciągi komunikacyjne, windy oraz specjalnie przystosowane toalety. Wszystkie obiekty kompleksu sportowego SGGW są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Osoby poruszające się na wózkach podczas pobytu na pływalni mają możliwość skorzystania z windy i wózka basenowego. W salach wykładowych dostępne są narzędzia do powiększania prezentacji dla studentów słabowidzących oraz specjalne nagłośnienie dla studentów niedosłyszających.

Ważnym elementem struktury Uczelni, wspierającym proces naukowo-badawczy i edukacyjny na ocenianym kierunku jest Biblioteka Główna. Biblioteka składa się z Wypożyczalni Studenckiej, Czytelni i Wypożyczalni Międzybibliotecznej, Oddziału Informacji Naukowej, Informacji Katalogowej. W budynku znajdują się 674 miejsca dla czytelników oraz 94 stanowiska komputerowe z dostępem do katalogowych baz danych, z czego 90 z dostępem do Internetu (w czytelniach możliwy jest dostęp bezprzewodowy do internetu). Większość zbiorów jest skatalogowanych i dostępnych w katalogu komputerowym. Biblioteka oferuje dostęp do 192 197 tytułów czasopism i 615 401 tytułów książek. Biblioteka prenumeruje 726 czasopism, w tym 448 pozycji zagranicznych. Znaczna część tych zasobów obejmuje pozycje z zakresu rolnictwa, biologii i inżynierii ekologicznej. Biblioteka zapewnia dostęp do 63 pełnotekstowych, abstraktowych oraz faktograficznych baz danych w ramach licencji krajowej (WBN), jak i finansowanych przez bibliotekę. Dzięki nim użytkownicy biblioteki mogą skorzystać z 48 073 tytułów czasopism, 347 276 książek (polskich i zagranicznych), jak również 212 522 innych dokumentów, takich jak raporty, dane statystyczne, analizy i normy. Za pośrednictwem informatycznego systemu bibliotecznego studenci i pracownicy po zalogowaniu mają zdalny dostęp do zasobów elektronicznych również ze swoich komputerów osobistych. Dostęp ten obejmuje również darmowy dostęp do pełnotekstowych baz danych: EBSCO, ELSEVIER, Infona, SpringerLink, ProQuest, Wiley Online Library, IBUK oraz abstraktowych baz danych: Web of Science, Scopus, CAB Abstracts. Platforma IBUK Libra zapewnia dostęp on-line do najnowszych publikacji wiodących wydawnictw naukowych m.in. PWN i PZWL. Ponadto, stale poszerzany jest dostęp do prac dyplomowych (doktorskich), które również są dostępne on-line (po wyrażeniu zgody autora na taki dostęp). Studenci korzystając z zasobów bibliecznych mają możliwość tworzenia sobie swoich wirtualnych półek z zasobami, z których korzystają. Zasoby biblieczne są w sposób ciągły uzupełniane. Odbywa się to poprzez stałe monitorowanie sylabusów, nowości wydawniczych w hurtowniach i księgarniach oraz na podstawie zgłoszeń pracowników. Zasoby biblieczne w zakresie przedmiotowego kierunku są zadawalające. Tematycznie księgozbiór obejmuje szeroko rozumiane nauki rolnicze w tym: rolnictwo i ogrodnictwo (dyscyplinę, do której odnoszą się efekty uczenia się na ocenianym kierunku). Zasoby biblieczne są aktualne i zgodne z zakresem tematycznym oraz potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku. Zgromadzone przez bibliotekę zasoby obejmują zalecaną przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów literaturę obowiązkową i uzupełniającą. Uzupełnianie zbiorów odbywa się poprzez stałe monitorowanie sylabusów, a także na podstawie propozycji zgłaszanych przez nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Baza naukowa i dydaktyczna jest stale monitorowana, modernizowana i rozbudowywana. Za rozwój i doskonalenie bazy dydaktycznej i naukowej umożliwiającej prowadzenie badań i kształcenie na najwyższym poziomie odpowiadają Władze Instytutu Rolnictwa i Wydziału Rolnictwa i Ekologii w porozumieniu z kierownikami podległych jednostek. Za monitorowanie stanu bieżącego aparatury odpowiadają osoby odpowiedzialne za poszczególne aparaty i urządzenia wraz z kierownikami jednostek Instytutu. W ramach badania pt.: „Studencka ocena jakości kształcenia na Wydziale Rolnictwa i Ekologii SGGW w Warszawie” studenci oceniają m.in. infrastrukturę dydaktyczną.

Formularz ankiety dostępny jest stale na wydziałowej stronie dot. jakości kształcenia. Wyniki ankiet prezentowane są przez Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia na posiedzeniach Rady Programowej, gdzie m.in. omawiane są sprawy dydaktyczne, zwracając szczególną uwagę na elementy procesu kształcenia, które wymagają modyfikacji. Ponadto, studenci mają możliwość szczegółowo ocenić zasoby wydziałowe w ramach badania ankietowego pn. „Ankieta oceny zasobów wspomagających proces dydaktyczny Wydziału Rolnictwa i Ekologii SGGW”.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Infrastruktura informatyczna oraz platformy e-learningowe umożliwiają realizację procesu dydaktycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i jest zapewniony dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi oraz zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej. Wyposażenie Biblioteki odpowiada potrzebom studentów. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasady korzystania z niej z przepisami BHP. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą nauczyciele akademicy oraz studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

W kontekście ocenianego kierunku ważny jest fakt, że częścią Stacji Doświadczalnej Instytutu Rolnictwa SGGW, w Skierniewicach jest Certyfikowane pole ekologiczne, na którym prowadzone są badania z zakresu nauk rolniczych, które położone jest w Miedniewicach koło Skierniewic. Certyfikowane pole ekologiczne powstało w odpowiedzi na istniejącą potrzebę poszukiwania rozwiązań ułatwiających rozwój rolnictwa ekologicznego oraz rynku produktów ekologicznych, jak i działań innych niż bodźce finansowe, które będą zachęcać rolników do zwiększania produkcji ekologicznej.

Specyfiką Certyfikowanego ekologicznego pola doświadczalnego jest coroczna kontrola i certyfikacja w zakresie rolnictwa ekologicznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, tj. obecnie: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007. Kontrolę przeprowadza wybrana, uprawniona jednostka certyfikująca.

Certyfikowane pole ekologiczne ma szczególnie duże znaczenie dla realizacji procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku, tworzy bowiem naturalną bazę dla zajęć terenowych czy prowadzenia badań do prac licencjackich. Od pierwszego roku procesu certyfikacji prowadzone są „Księgi pól”, zawierające zapisy dotyczące wszystkich zabiegów agrotechnicznych, stosowanych środków, uzyskiwanych

plonów. Jest to obowiązkowy wymóg w procesie certyfikacji. Dzięki temu studenci mogą w praktyce zobaczyć i zdobyć umiejętności, jak należy prowadzić ewidencję zabiegów agrotechnicznych i czynności zabezpieczających przed przenoszeniem zanieczyszczeń nieekologicznych do strefy ekologicznej. Na polu ekologicznym studenci wykonują też wyjściowe analizy właściwości gleby (substancja organiczna, odczyn, zasobność, metale ciężkie itp.). Wykonywane są oznaczenia „banku nasion” chwastów oraz oznaczenia porowatości po zbiorze pierwszego plonu głównego. Systematyczne badania obejmują, oprócz określenia plonu głównego i ubocznego, również pomiary zachwaszczenia i zdrowotności roślin (występowania patogenów). W pewnych odstępach czasu na poszczególnych polach prowadzone są badania czaso- i energochłonności poszczególnych upraw, a zbierane plony są poddawane standardowej ocenie ich jakości.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na końcową formę programu kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, istotny wpływ miały konsultacje z jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego. Realizowany program odpowiada wyzwaniom zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego, umożliwia współpracę naukową i dydaktyczną, również z partnerami zagranicznymi, przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy. Partnerem zewnętrznym jest zespół Interesariuszy Zewnętrznych. Lista Interesariuszy została przedstawiona podczas wizytacji. Zespół ten składa się z 18 osób z bogatym doświadczeniem zawodowym reprezentujących: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Międzynarodową Federację Ruchów Rolnictwa Ekologicznego (IFOAM), Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, Narodową Agencję Poszanowania Energii S.A., Polską Grupę Biogazową S.A. szkoły średnie, gospodarstwa ekologiczne i konwencjonalne, sklepy z żywnością ekologiczną „ART.-IST” Irena Szymankiewicz -Tyl i PPH” Tast” Jan Tabiński oraz firmy AgroWe Sp. z o.o., BASF Polska Sp. z o.o. Sharda Cropchem Ltd.

Interesariusze zewnętrzni biorą udział w wyznaczaniu efektów uczenia się, budowaniu programu i treści kształcenia kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Członkowie zespołu Interesariuszy to w większości absolwenci SGGW, którzy rozumieją specyfikę uczelni, a tym samym i kierunku. Ich opinia jest bardzo pomocna w udoskonalaniu programu kształcenia, organizacji wyjazdów studyjnych i ćwiczeń terenowych dla studentów oraz wdrażania wyników badań w praktyce. W okresie przed pandemią przedstawiciele otoczenia gospodarczego brali udział w Dniach SGGW, inauguracjach roku akademickiego oraz spotkaniach opłatkowych, podczas których była możliwość wymiany doświadczeń i nawiązywania bliższych kontaktów z przedstawicielami uczelni. W dniu 17 grudnia 2019 r. odbyło się spotkanie dużej grupy interesariuszy zewnętrznych z władzami Wydziału, pracownikami Instytutu Rolnictwa i Instytutu Biologii oraz studentami Wydziału. Podczas dyskusji Interesariusze podkreślali konieczność ciągłego dostosowywania treści nauczania do zmieniających się potrzeb rynku. Była to okazja do dyskusji ze studentami na temat doskonalenia kształcenia. Ze względu na okres pandemii i ograniczenia z tym związane organizowane były spotkania z interesariuszami on-line z wykorzystaniem platformy MS Teams.

Podczas spotkań pracodawcy wskazują na najważniejsze aktualne kierunki rozwoju rolnictwa, określają potrzeby rynku pracy i swoje oczekiwania wobec absolwentów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, a w trakcie prowadzonych dyskusji proponują tematykę wspólnych badań i nowoczesne formy współpracy. Wskazówki i sugestie pracodawców są uwzględniane podczas przygotowywania nowych przedmiotów kierunkowych i fakultatywnych proponowanych studentom. Wydział Rolnictwa i Ekologii współpracuje, m.in. w ramach Rady Programowej z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Po przeprowadzonych rozmowach z interesariuszami i bazując na ich opinii w II kwartale 2021 dokonano korekt programu studiów, w szczególności obejmujących zmiany nazwy i zakresu przedmiotu. Również na podstawie rozmów z interesariuszami zewnętrznymi zdecydowano o przeniesieniu „Wyjazdu studyjnego do gospodarstw ekologicznych” na 4 semestr, ponieważ Interesariusze, w tym przypadku interesariuszami byli rolnicy ekologiczni zwrócili uwagę, że studenci nie rozumieli wystarczająco zasad certyfikacji gospodarstw ekologicznych. Wynikało to z faktu, że zajęcia *system kontroli i certyfikacji produkcji ekologicznej* były realizowane już po wyjeździe studyjnym do gospodarstw ekologicznych. Także w 3 semestrze, na podstawie rozmów z interesariuszami zewnętrznymi na wniosek koordynatora przedmiotu zmieniono liczbę godzin wykładów i ćwiczeń z zajęć *ogólna uprawa* zmniejszając liczbę godzin wykładów o połowę, a zwiększając dwukrotnie liczbę ćwiczeń. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku zajęć *żywienie roślin w systemie ekologicznym*. Również na wniosek interesariuszy zewnętrznych zmieniono termin realizacji „Wyjazdu studyjnego do przetwórci ekologicznych” na 5 semestr.

Na Wydziale działa Zespół roboczy ds. współpracy z gospodarką oraz śledzenia losów absolwentów. W jego skład wchodzi Interesariusz zewnętrzny – Rzecznik Prasowy Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych. Spotkania Zespołu odbywają się jeden raz w kwartale.

Corocznie na terenie Uczelni organizowany jest konkurs „Drogi do AgroSukcesu”, w ramach którego odbywają się spotkania laureatów konkursu-producentów rolnych ze studentami Wydziału, w tym kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Jest to panel dyskusyjny z udziałem między innymi pracowników badawczo-dydaktycznych, studentów i praktyków rolnictwa. Laureaci, zwani mistrzami AgroLigi, którzy osiągnęli ponadprzeciętny sukces w rolnictwie i ogrodnictwie chętnie dzielą się swoimi przemyśleniami i przekazują studentom swoje praktyczne doświadczenie. Wszelkie spotkania z przedstawicielami otoczenia gospodarczego, w tym wyjazdy studentów do firm i instytutów realizowane podczas zajęć, dostarczają cennych uwag branych podczas zmian i modyfikacji programów kształcenia dla kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Opinie pracodawców przedstawiane podczas rozmów są na bieżąco uwzględniane przy aktualizacji zakresu i tematyki przedmiotów. Wyjazdy studyjne są podsumowywane przez koordynatora wyjazdów, pod uwagę brane są wymagania stawiane przez potencjalnych pracodawców, co jest podstawą analizy i modyfikacji programów oraz treści programowych nauczanych na kierunku.

W roku akademickim 2021/2022 studenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności odbyli wyjazdy studyjne i zajęcia terenowe z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego do gospodarstw ekologicznych np. do gospodarstwa ukierunkowanego na produkcję bydła mięsnego, do gospodarstwa ekologicznego „Zdrowa Grządka”. Również zajęcia terenowe odbywają się we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym np. zajęcia z przedmiotu *ekologiczna uprawa TUZ* odbyły się na terenie łąk i pastwiska należących do gospodarstwa „Stajnia Chojnów”, a w ramach fakultetów *degradacja i rekultywacja gleby* zajęcia terenowe realizowane były na Składowisku Odpadów paleniskowych Elektrociepłowni Siekierki w Warszawie na Kępie Zawadowskich.

Cennymi uwagami dzielą się też pracodawcy wchodzący w skład Zespołu Interesariuszy podczas spotkań ze studentami i nauczycielami akademickimi. Opinie interesariuszy z otoczenia społeczno-

gospodarczego dotyczące programu studiów na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności zostały wykorzystane i uwzględnione w zmianach programu studiów, m.in. uznano, że absolwent kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności powinien być szerzej zaznajomiony z narzędziami stosowanymi do uprawy w rolnictwie ekologicznym. Przyjęcie sugestii zaowocowało wprowadzeniem przedmiotów fakultatywnych: *rolnictwo precyzyjne, systemy GIS*.

Ważną informacją jest fakt, że pierwsi absolwenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności już w trakcie studiów znajdują zatrudnienie kierunkowe w branży ekologicznej np. jedna z absolwentek została zatrudniona w jednostce certyfikującej Bioekspert jako inspektor rolnictwa ekologicznego.

W ramach zajęć terenowych i wyjazdów studyjnych studenci mają możliwość zapoznania się z najnowszymi technologiami stosowanymi w rolnictwie i przetwórstwie ekologicznym oraz poznać otoczenie społeczno- gospodarcze przyszłych miejsc pracy zawodowej. Studenci są włączani w prace badawcze prowadzone w powiązaniu z otoczeniem gospodarczym (gospodarstwami ekologicznymi). Na studiach licencjackich kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności realizowane są dwa wyjazdy studyjne. Pierwszy wyjazd jest wyjazdem do kilku gospodarstw ekologicznych. Drugi wyjazd jest wyjazdem do wybranych przetwórci żywności ekologicznej. Celem wyjazdów studyjnych jest zdobycie i usystematyzowanie już posiadanej wiedzy oraz kształtowanie właściwych kompetencji i umiejętności nabytych w trakcie studiów i w czasie wyjazdu przez obserwacje prac prowadzonych w ekologicznym gospodarstwie rolnym w zakresie produkcji roślinnej i produkcji zwierzęcej oraz prac przetwórci ekologicznej. W ramach wyjazdów studenci zapoznają się z organizacją gospodarstw ekologicznych, kierunkami produkcji, które zapewniają osiąganie wysokich plonów o dobrej jakości, a przez to zapewniających opłacalność produkcji. Ponadto wyjazdy umożliwiają poznanie zasad funkcjonowania i obsługi rolnictwa przez wyspecjalizowane zakłady przetwórcze żywności ekologicznej. Studenci zaliczają wyjazdy studyjne w formie prezentacji multimedialnych opracowanych przez grupy liczące 2-4 studentów w zależności od liczby studentów na roku. Studenci analizują odwiedzane gospodarstwa oraz firmy ekologiczne w kontekście zasad IFAOM (ekologia, zdrowie, troska, uczciwość) oraz opracowują uproszczoną analizę SWOT odwiedzanych jednostek. Zajęcia, oprócz dostarczenia znaczącej wiedzy merytorycznej uczą kreatywności, analizy systemowej i współpracy w grupie. W kontekście wyjazdów studyjnych należy wymienić wyjazd do Niemiec zorganizowany w 2019 roku.

Ponadto pracownicy Instytutu Rolnictwa świadczą usługi doradcze i edukacyjne dla instytucji gospodarki narodowej i rolników. Wydział Rolnictwa i Ekologii, dostrzegając potrzebę integrowania różnych podmiotów wokół zagadnień związanych z doskonaleniem jakości kształcenia, współpracuje z innymi uczelniami, instytutami naukowymi, ośrodkami doradztwa rolniczego, instytucjami administracji, jednostkami samorządowymi i firmami z branży rolno-spożywczej, zaopatrzenia rolnictwa w środki produkcji oraz gospodarstwami rolnymi. Współpraca ta ma zarówno charakter formalny – na podstawie podpisanych umów, jak i mniej formalny i daje studentom możliwość, m.in. realizowania prac dyplomowych oraz części zajęć terenowych. W roku 2021 Wydział podpisał umowy o współpracy z następującymi podmiotami gospodarczymi: Mzuri -Agro Sp. z o.o. sp. k., Osadowski S.A., Agencja Promocji Rolnictwa i Agrobiznesu „APRA” Sp. z o.o., Agroconsult Jerzy Maciejewski i NaturalCrop Poland Sp. z o.o. W roku 2022 podpisano umowę o współpracy z Intermag Sp. z o.o. poinformowano również w trakcie wizytacji, że już w końcowej fazie podpisywania jest umowa o współpracy z Yara Poland Sp. z o.o.

Realizacja wielu zajęć odbywa się we współpracy z jednostkami otoczenia społeczno- gospodarczego z udziałem przedstawicieli pracodawców. Studenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja

żywności brali udział w wyjazdach studyjnych do gospodarstw ekologicznych w kraju i zagranicą oraz przedsiębiorstw zajmujących się przetwarzaniem i sprzedażą żywności ekologicznej.

Wydział Rolnictwa i Ekologii współpracuje z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Instytutem Ochrony Roślin - PIB w Poznaniu, Instytutem Nowych Syntezy Chemicznych w Puławach, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach, Ogrodem Botanicznym PAN, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB w Radzikowie, Instytutem Ochrony Środowiska - PIB, Naukową Akademicką i Komputerową Siecią Komputerową, Małopolską Hodowlą Roślin Sp. z o.o – Zakład Kobierzyce, Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych, Instytutem Badawczym Leśnictwa, Polmosem Żyrardów Sp. z o.o., Hodowlą Roślin Danko Sp. z o.o., Politechniką Łódzką oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie. Efektem tej współpracy są wspólne badania, projekty naukowo-badawcze, publikacje naukowe, warsztaty służące wymianie wiedzy między nauką a praktyką rolniczą. Badania naukowe prowadzone są we współpracy z firmami: Agronsult Maciej Maciejewski, Arkop Sp. z o.o., Avatar Sp. z o.o., Bioelektrownia Przykona Sp. z o.o., Biogazownia Rypin Sp. z o.o., Ceressillica Sp. z o.o., CIECH Sarzyna S.A., Danko Hodowla Roślin Sp. z o.o., Farm Frites Poland S.A. Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych „FOSFORY” Sp. z o.o., Greenland Sp. z o.o., Intermag Sp. z o.o., Kutnowska Hodowla Buraka Cukrowego Sp. z o.o., KWS Polska Sp. z o.o., NaturalCrop Poland Sp. z o.o., Osadkowski S.A. Perma-Guard Agro Sp. z o.o., Styrhuset AS, Yara Poland Sp. z o.o. oraz gospodarstwami Farm Frites Poland Dwa Sp. z o.o. i Witold Ferens (Sahryń), jak również z Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego. Pracownicy Instytutu Rolnictwa współpracują z redakcjami czasopism dla producentów rolnych, portali branżowych, telewizją oraz radiem. Często też prowadzą szkolenia dla firm z otoczenia rolnictwa oraz dla rolników. Pracownicy naukowcy biorą udział w opracowywaniu nowych rozwiązań technologicznych dla firm z otoczenia rolnictwa (opinie, ekspertyzy badawcze). Współpraca z większością podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego jest długoletnia i systematyczna, co pozwala na wykorzystanie obserwacji poczynionych w praktyce, w pracy naukowej i wyników badań w praktyce. W organizowanych wydarzeniach uczelnianych biorą udział uczniowie szkół średnich, którzy uczestniczą w Dniach SGGW, Dniach otwartych SGGW oraz Festiwalu Nauki. Pandemia spowodowała, że współpraca ze szkołami była utrudniona, jednak prowadzono ją w miarę możliwości stacjonarnie, ale również on-line np. w styczniu 2022 zorganizowano Dni Otwarte on-line. Pracownicy Wydziału byli jurorami w Konkursie Piramida, zorganizowanym w XLII LO im. M. Konopnickiej, również w ramach Festiwalu Nauki we wrześniu 2020 roku przeprowadzono zajęcia dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej Montessori w Warszawie. Natomiast dla uczniów Zespołu Szkół Rolniczych w Grzybnie we wrześniu 2020 i maju 2021 zorganizowano zajęcia tematyczne na temat wykorzystania dronów i odbiorników GPS w rolnictwie precyzyjnym. Ponadto zostały podpisane porozumienia ze szkołami średnimi o współpracy dydaktycznej m.in. z Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Janowie.

Również losy absolwentów są monitorowane i zorganizowano pomoc w poszukiwaniu pracy. Na Wydziale Rolnictwa i Ekologii prowadzone są badania ankietowe wśród studentów oraz pracodawców. Celem badań ankietowych jest pozyskanie informacji na temat osiąganych przez studentów efektów uczenia się i losów absolwentów oraz opinii na temat wykorzystania i przydatności zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności i kompetencji w karierze zawodowej absolwenta. Informacje te są wykorzystywane podczas wprowadzania zmian i modyfikacji w programach studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Interesariusze otoczenia społeczno- gospodarczego współpracują na bieżąco z Jednostką w ramach ocenianego kierunku, współpraca jest prowadzona systematycznie i przybiera szerokie formy. Interesariusze, którzy są mocno zaangażowani w rozwój kierunku uczestniczą w organizacji wizyt studyjnych w swoich gospodarstwach, odbywają bezpośrednie spotkania w formie zajęć ze studentami w celu dzielenia się swoim doświadczeniem. Dla ciągłego poprawiania efektów uczenia się prowadzą systematyczne spotkania z władzami, podczas których omawiany jest program kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Przeglądy współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego dokonywane są systematycznie. Zakres i rodzaj współpracy z Radą Interesariuszy zewnętrznych jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia. Właściwie przygotowuje się studentów wizytowanego kierunku do odbywania staży zawodowych i wejścia na rynek pracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy takie, jak: organizacja wizytacji studenckich, udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w opiniowaniu programów studiów, weryfikacji efektów uczenia się, analizowaniu potrzeb rynku pracy i badań losów absolwentów kierunków adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia stanowi również nadrzędny cel strategiczny rozwoju Wydziału Rolnictwa i Ekologii (do 30.09.2021 r. Wydziału Rolnictwa i Biologii) oraz Instytutu Rolnictwa. Władze Uczelni oraz Wydziału Rolnictwa i Ekologii podejmują szereg działań dotyczących rozwoju umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku, dążąc do najwyższego poziomu nauczania studentów, a także przygotowując studentów do pracy lub dalszej edukacji, w tym również na rynkach i uczelniach zagranicznych. Jednym z najważniejszych celów strategicznych SGGW jest stworzenie warunków umożliwiających mobilność pracowników i studentów w ramach międzynarodowych projektów edukacyjnych oraz badawczych, jak też w ramach podpisywanych umów bilateralnych z uczelniami w Unii Europejskiej oraz w innych krajach, jak też umożliwienie studentom i naukowcom zagranicznym podjęcia nauki oraz prowadzenia prac badawczych w SGGW i odwrotnie studentom i naukowcom SGGW za granicą. Ważnym elementem

w umiędzynarodowieniu Wydziału są prowadzone od 2018 roku studia w języku angielskim na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, z których mogą korzystać studenci zagraniczni jak i studenci z Polski aspirujący do kariery międzynarodowej. Wydział Rolnictwa i Ekologii od lat podejmuje starania przy wsparciu Uczelni do stworzenia jak najlepszych warunków umożliwiających mobilność pracowników i studentów w ramach międzynarodowych projektów wymiany takich jak np. Erasmus+ lub CEEPUS. W latach 2018-2022 trzech studentów z kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności wyjechało na studia do zagranicznych uczelni w ramach programu Erasmus+. O możliwościach wyjazdów zagranicznych studenci informowani są na spotkaniach organizowanych kilka razy w roku w ramach naboru głównego i uzupełniającego na wyjazdy w programie Erasmus+. Spotkania są organizowane zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału. Podczas spotkań studentom zostaje przekazana zarówno wiedza teoretyczna dotycząca procedury wyjazdów, jak i praktyczna. W ramach programu Erasmus+ na Wydziale gościło również kilkunastu studentów z zagranicy, głównie odbywających staże. Byli to studenci m.in. z Turcji i Włoch. W okresie ostatnich lat zagraniczne wyjazdy w ramach programu Erasmus+ odbywali także pracownicy Wydziału Rolnictwa i Ekologii, m.in. do Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja) i Brandenburg University of Technology Cottbus (Niemcy).

Studenci z innych krajów przyjeżdżający na Wydział nauczani są z proponowanych przez Wydział i wybranych przez siebie przedmiotów w języku angielskim. Znaczna część kadry dydaktycznej Wydziału posługuje się biegle językiem angielskim, są także nauczyciele znający również inne języki obce (np. niemiecki, rosyjski). Uczelnia stwarza pracownikom Wydziału Rolnictwa i Ekologii możliwość podnoszenia kompetencji językowych. W latach 2019-2021 pracownicy uczestniczyli w kursie języka angielskiego dla kadry SGGW prowadzonego przez firmę the Tower w ramach projektu Narodowej Wymiany Akademickiej pt. Welcome to Poland - Time2GetReady. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w godzinach pracy na terenie Uczelni. Początkowo były realizowane w formie stacjonarnej, ale pandemia wymusiła zmianę formy zajęć na on-line. Aktualnie w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju SGGW na rzecz Rozwoju Regionalnego” uczelnia jest na etapie ogłaszania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na szkolenie dwusemestralne z języka angielskiego dla kadry dydaktycznej i administracyjnej. Planowane rozpoczęcie szkolenia to wrzesień lub październik 2022 roku.

Bardzo istotnym aspektem strategii Uczelni oraz Wydziału jest zwiększenie udziału w procesie kształcenia profesorów wizytujących, wykładowców oraz uznanych specjalistów z zagranicy. Od roku akademickiego 2018/2019 do roku 2021/2022 zajęcia dla studentów ocenianego kierunku prowadziło 9 profesorów wizytujących. Wizytujący profesorowie to przede wszystkim członkowie sieci ENOAT (European Network of Organic Agriculture Teachers): Niemcy - Kassel University; Niemcy - Münster University of Applied Sciences; Słowenia - Maribor University; Niemcy - Hohenheim University; Grecja - Hellenic Mediterranean University; Kanada - Department of Plant Science, University of Manitoba, Winnipeg; Słowacja - Slovak University of Agriculture in Nitra; Serbia - University of Belgrade, Faculty of Agriculture. Wizytujący profesorowie prowadzą zajęcia, ze studentami ocenianego kierunku, z 16 przedmiotów m.in.: *podstawy biochemii i fizjologii roślin, żywienie roślin w systemie ekologicznym, ekologiczna produkcja ogrodnicza, woda w systemie żywnościowym, alternatywne uprawy, nawadnianie, wymagania wodne upraw i bilans wodny gleby, degradacja i rekultywacja gleby*. Rozwój umiędzynarodowienia kształcenia odbywa się poprzez współpracę naukową kadry prowadzącej zajęcia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, która obejmuje kursy, szkolenia, staże, warsztaty, czynne udziały w konferencjach zagranicznych, doskonalenie kompetencji językowych, a przede wszystkim wyjazdy kadry do ośrodków zagranicznych z wykładami w ramach wizyt

studyjnych. W latach 2016-2022 pracownicy Instytutu Rolnictwa odbyli 15 staży i krótkoterminowych wizyt zagranicznych.

W ramach procesu umiędzynarodowienia Uczelnia podpisała ponad 200 umów bilateralnych z uczelniami z całego świata, co umożliwia m.in. studentom kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności duży wybór dodatkowej oferty edukacyjnej. Wydział Rolnictwa i Ekologii współpracuje z wieloma zagranicznymi uczelniami i instytutami badawczymi: University of Idaho (USA), University of New England (Australia), Hochschule Neubrandenburg (Niemcy), Brandenburg University of Technology, Cottbus (Niemcy), Slovak University of Agriculture w Nitrze (Słowacja), Vytautas Magnus University (Litwa), Klaipeda University (Litwa), University of Novi Sad (Serbia), Leibniz-Centre for Agricultural Landscape Research - ZALF (Niemcy).

W rozwoju umiędzynarodowienia zarówno kadry jak i studentów Wydział Rolnictwa i Ekologii wspiera stała, wieloletnia współpraca z ENOAT- Europejską Siecią Wykładowców Rolnictwa Ekologicznego. Dwie osoby pracujące w zespole roboczym ds. programu kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności są wieloletnimi członkami ENOAT. Głównym zadaniem sieci jest promocja wymiany studentów i wykładowców między partnerskimi uniwersytetami, koordynacja kursów dotyczących rolnictwa ekologicznego, przetwarzania i marketingu produktów ekologicznych, oraz organizowanie corocznych spotkań członków. Obecnie członkami ENOAT jest dwóch nauczycieli akademickich z SGGW, a jeden z nich od 2012 roku przewodniczy ENOAT. Co roku sieć ENOAT organizuje intensywny dwutygodniowy kurs letni. Poza edukacją studentów w czasie kursów wykorzystywana jest również możliwość wymiany doświadczeń i doskonalenia kadry, tj. wykładowców - członków ENOAT jak również nauczycieli z uczelni będącej gospodarzem i organizatorem kursu letniego. Kursy wakacyjne odbywały się w SGGW (w latach 2005, 2010, 2011), oraz w we Włoszech (Uniwersytet Della Tuscia), w Holandii (Uniwersytet Wageningen), w Danii (Uniwersytet w Kopenhadze), w Słowenii (Uniwersytet w Mariborze i w Czechach (Uniwersytet Południowej Bohemii - Ceske Budejovice). Od momentu opracowania programu dla kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności, tj. od 2017 roku, zaplanowano doskonalenie kadry dydaktycznej na Wydziale oraz pracowników dydaktycznych z innych Wydziałów, prowadzących zajęcia na kierunku, przez stworzenie możliwości rozwoju kontaktów i samodoskonalenia w dziedzinie rolnictwa ekologicznego. W tym celu w dniu 8.01.2019 roku, zorganizowano na Wydziale Rolnictwa i Biologii międzynarodowe warsztaty dydaktyczne w zakresie nauczania rolnictwa ekologicznego (Didactic Workshop) prowadzone przez światowy autorytet w dziedzinie rolnictwa ekologicznego, wieloletniego przewodniczącego ENOAT Profesora Petera von Fragstein und Niemsdorff z Kassel University (Universitat Kassel, Department of Organic Farming and Crop Production, Kassel, Germany).

Wydział Rolnictwa i Ekologii prowadzi ciągły nadzór i monitoring umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Dokumentację w tym zakresie gromadzi Koordynator ds. współpracy międzynarodowej i wymiany studentów z zagranicą, dziekanat i Biuro Współpracy Międzynarodowej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia, jak również wpływu rezultatów na program studiów i jego realizację odbywa się raz w roku. Weryfikacji dokonuje Dziekan Wydziału na podstawie rocznych sprawozdań z działalności międzynarodowej dydaktycznej i badawczej Wydziału przygotowywanych przez Koordynatora ds. współpracy międzynarodowej i wymiany studentów z zagranicą. Na SGGW badania satysfakcji studentów z wyjazdów w ramach Erasmus+ odbywają się na dwóch poziomach. Na poziomie centralnym badania satysfakcji są prowadzone przez Biuro Współpracy Międzynarodowej. W programie Erasmus+ każdy uczestnik jest zobowiązany złożyć raport beneficjenta przesyłany z serwera Komisji Europejskiej. W ramach raportu końcowego dla danego projektu, Koordynator

uczelniany odnosi się w komentarzu tylko do wyników finalnych (procentowych lub liczbowych) dla całej uczelni (bez podziału na wydziały). Ostatni składany przez SGGW raport dotyczył projektu, który rozpoczął się 2018 i zakończył 2021. Satysfakcja uczestników kształtuje się tam na poziomie 95% - 100% bardzo zadowolonych lub raczej zadowolonych. W październiku 2021 roku została utworzona na Wydziale, przez zespół ds. współpracy międzynarodowej i wymiany studentów z zagranicą, ankieta i zamieszczona na stronie internetowej Wydziału Rolnictwa i Ekologii. Skierowana jest ona zarówno do studentów wyjeżdżających jak i przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+. Ankiety z tego źródła będą zbierane i opracowywane w rocznych raportach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, przygotowuje studentów i nauczycieli akademickich oraz stwarza im możliwości do uczenia się i nauczania w językach obcych, wspiera międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia, wymiany studentów i kadry. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania w językach obcych. Udział w programie Erasmus+ wpływa na poprawę efektywności pracy różnych jednostek organizacyjnych Wydziału, realizujących kształcenie na ocenianym kierunku przez zdobywanie doświadczeń za granicą i wdrażanie ich na kierunku, co wpływa na jakość usług edukacyjnych. Prowadzona jest systematyczna ocena umiędzynarodowienia kształcenia oraz jego monitoring.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Za dobrą praktykę na podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku należy uznać pozyskiwanie środków zewnętrznych na włączenie wykładowców zagranicznych w proces dydaktyczny, w tym również w doskonalenie jakości procesu dyplomowania. Dzięki wieloletnim kontaktom międzynarodowym, możliwe jest zapraszanie profesorów wizytujących na oceniany kierunek. Rekrutowani profesorowie są członkami sieci ENOAT (European Network of Organic Agriculture Teachers), wywodzą się z 2 uczelni w Niemczech oraz z uczelni w Słowenii i Grecji. Uczestnictwo nauczyciela akademickiego z SGGW w Zarządzie międzynarodowego stowarzyszenia FQH (Organic Food Quality and Health) pozwoliło na zaproszenie profesora wizytującego z Munster University of Applied Sciences w Niemczech. Profesorem spoza sieci ENOAT, wykładającym przedmiot *podstawy biochemii i fizjologii roślin* jest pracownik z Institute of Biology and Biochemistry z University of Potsdam z Niemiec. Znaczący udział profesorów wizytujących w procesie kształcenia sprzyja osiąganiu przez studentów efektów uczenia się, w tym również dotyczących doskonalenia kompetencji językowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zapewnia systematyczne wsparcie studentom kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności podczas studiowania. Proces udzielania wsparcia różnym grupom studentów rozpoczyna się w momencie przyjęcia na studia i trwa przez okres studiów, obejmuje różne obszary i realizowane jest w formach dostosowanych do potrzeb i oczekiwań studentów. Odnotowania wymaga fakt, że studenci pierwszego roku uczestniczą w obowiązkowych zajęciach, na których są zapoznawani ze swoimi prawami i obowiązkami. Dla studentów anglojęzycznych organizowane jest spotkanie pn. Introduction Days. Dodatkowo, dla studentów pierwszego roku mających potrzebę ugruntowania wiedzy z zakresu matematyki, chemii oraz biologii prowadzone są bezpłatne kursy doszkalające pn. Wyrównaj poziom.

Na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu oraz są informowani o formie zaliczenia zajęć dydaktycznych. Studenci mogą skorzystać z konsultacji u nauczycieli akademickich podczas wyznaczonych przez nich godzin dyżurów, także w formie zdalnej. Studenci są informowani o najważniejszych kwestiach dotyczących studiowania drogą mailową, a także za pośrednictwem strony internetowej Uczelni i Wydziału, gdzie mogą dodatkowo znaleźć informacje dotyczące aktualności uniwersyteckich, a także kwestii związanych z pomocą materialną. Na Wydziale funkcjonują opiekunowie roku, jednak studenci nie korzystają na co dzień z możliwości kontaktu z nimi – wszelkie problemy rozwiązuje starosta roku, zwracając się w razie potrzeby do prodziekana ds. studentów.

Uczelnia zapewnia wsparcie osobom wykluczonym cyfrowo podczas nauki zdalnej. Studenci, którzy nie posiadają dostępu do Internetu mają możliwość korzystania z sieci na terenie Uczelni. Na Wydziale, w okresie prowadzenia zajęć w formie zdalnej można było korzystać z sal oraz oprogramowania i stałego łącza do sieci. Studenci nieposiadający odpowiedniego sprzętu informatycznego mogą zwrócić się do dziekanatu o jego tymczasowe wypożyczenie.

Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora, które jest świadczeniem ustawowym. Dodatkowo studenci z wybitnymi osiągnięciami mogą starać się o Stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Studenci Wydziału wdrażani są w tematykę prowadzenia badań naukowych i otrzymują wsparcie pracowników naukowo-dydaktycznych w tym zakresie. Studenci są także włączani w prowadzone badania naukowe oraz zachęceni do prezentowania swoich osiągnięć. Uczelnia wspiera merytorycznie i organizacyjnie studentów chcących wziąć udział w konferencjach naukowych. Studenci, na zasadach określonych w regulaminie studiów mogą starać się o studiowanie według indywidualnego programu studiów.

W przygotowaniu do wejścia na rynek pracy wspiera studentów Biuro Karier. Biuro organizuje Targi Pracy, które stanowią platformę do nawiązania kontaktu między studentami, a pracodawcami, a także warsztaty z doradcami zawodowymi. Studenci mają możliwość korzystania z oferty płatnych staży realizowanych w ramach projektu „Sukces z natury – kompleksowy program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie”.

Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej oraz studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z różnych form pomocy materialnej oferowanej przez Uczelnię, w tym: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora oraz zapomogi. Na początku

roku akademickiego studenci uczestniczą w spotkaniu z odpowiednim Prodziekanem, Koordynatorem ds. studiów anglojęzycznych, opiekunem roku oraz pracownikami dziekanatu, na którym omawiane są kwestie związane m.in. z formami wsparcia materialnego studentów.

Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, a na Wydziale Koordynator ds. osób niepełnosprawnych. Osoby z niepełnosprawnościami uprawnione są do realizacji programu studiów w formie indywidualnego planu zajęć pod opieką nauczyciela akademickiego. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pomocy osobistych asystentów. Studenci mający wadę wzroku mogą zgłosić zapotrzebowanie na specjalną klawiaturę z dużymi znakami, a dodatkowo korzystać mogą z oprogramowania systemowego zwiększającą kontrast i wielkość elementów wyświetlanych na ekranie.

Uczelnia wspiera mobilność studencką o charakterze krajowym (program MOSTAR) oraz poprzez Dział Współpracy Międzynarodowej, mobilność studencką o charakterze międzynarodowym (program Erasmus+). Na Uczelni organizowane są spotkania informacyjne o możliwościach wyjazdów zagranicznych dla studentów.

Studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań w organizacjach studenckich takich jak: AZS, Ludowy Zespół Artystyczny PROMNI im. Zofii Solarzowej, zespoły chóralne, koła naukowe, samorząd studencki bądź zaangażowania się w działania wolontariatu. W ramach działalności w organizacjach studenckich tworzą wydarzenia kulturalne, edukacyjne, promocyjne oraz o charakterze społecznym. Jedną z największych podejmowanych inicjatyw jest coroczny „Przegląd Dorobku Kół Naukowych SGGW”, podczas którego studenci mogą zaprezentować osiągnięcia koła naukowego na forum całej Uczelni. Studentom angażującym się w pracę na rzecz Wydziału przyznawane są dyplomy, wyróżnienia bądź podziękowania. Studentów SGGW w Warszawie reprezentuje Samorząd Studencki. Samorząd oraz inne organizacje studenckie otrzymują ze strony władz wsparcie merytoryczne, organizacyjne, a także finansowe, dostosowane do swoich potrzeb. Samorząd studencki posiada własną siedzibę, a dodatkowo studenci działający w organizacjach studenckich mogą korzystać z infrastruktury Wydziału i Uczelni, także poza godzinami zajęć dydaktycznych. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład gremiów związanych z procesem kształcenia i ich oceną, takich jak Rada Programowa, czy Komisja Stypendialna. Głos studentów biorących udział w pracach gremiów jest słyszalny i brany pod uwagę. Warto podkreślić, że wszystkie osoby podejmujące rozstrzygnięcia i decyzje w sprawach studenckich uzyskały akceptację samorządu studenckiego.

Uniwersytet dba o zapewnienie studentom kształcenia w warunkach bezpieczeństwa. O bezpieczeństwo studentów na kampusie dba straż akademicka. Na Uczelni prowadzone są cykliczne szkolenia przeciwpożarowe oraz próbne alarmy. Pracownicy zaznajomieni są z zasadami postępowania w przypadku omdleń, skaleczeń, kontaktu z niebezpiecznymi substancjami, itp. Warto w tym miejscu także podkreślić, że studenci zobowiązani są do odbycia szkolenia BHP, prowadzonego w formie e-learningowej. Dodatkowo, na pierwszych zajęciach studenci zapoznawani są z zasadami bezpiecznej pracy oraz postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zwraca uwagę na dostosowanie wsparcia do potrzeb różnych grup studentów oraz do indywidualnych potrzeb każdej studiującej osoby. Wypracowano rozwiązania służące studentom kierunków prowadzonych przez Wydział. Studenci mogą korzystać z bezpłatnych, profesjonalnych konsultacji z psychologiem w Poradni Psychologicznej, a także ze wsparcia pracowników Katedry Pedagogiki Wydziału Socjologii. Porady udzielane mogą być także telefonicznie. Wydział zwraca uwagę na potrzeby studentów w szczególnej sytuacji losowej,

osobistej, itp. Ta grupa studentów zgodnie z regulaminem studiów może ubiegać się o przyznanie: urlopu od zajęć (długoterminowego, krótkoterminowego), czy też Indywidualny Plan Zajęć.

Studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski poprzez system anonimowych ankiet oceniających nauczycieli i proces kształcenia, mogą także liczyć na wsparcie prodziekana ds. dydaktyki na kierunku, koordynatora ds. studiów anglojęzycznych, opiekuna roku oraz pracowników dziekanatu. Na stronie internetowej Wydziału dostępne jest Okno Jakości – formularz, poprzez który można zgłaszać uwagi i propozycje zmian w sposobie funkcjonowania Wydziału.

Od 2019 roku na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Równego Traktowania, do którego kompetencji należy wdrożenie i nadzór nad realizacją na Uczelni standardów równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, a także inicjowanie i koordynowanie działań systemowych na rzecz równego traktowania i zapobiegania dyskryminacji; koordynowanie prac zespołu koordynatorów ds. równego traktowania powołanych w Instytutach; monitoring i ewaluacja działań antydyskryminacyjnych. Dodatkowo, w każdym instytucie powołani zostali Koordynatorzy ds. Równego Traktowania. Warty wspomnieć fakt, iż starostowie poszczególnych lat na początku roku odbywają rozmowę z Koordynatorem, podczas której omawiane są kwestie reagowania na przejawy dyskryminacji, w tym związane z pochodzeniem studentów.

Na Uczelni w 2021 roku przyjęto Standard Antydyskryminacyjny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, którego głównym celem jest dbanie o jakość kształcenia i zapewnienie bezpiecznego oraz wolnego od dyskryminacji środowiska pracy i nauki.

Kadra pracująca na Uczelni i Wydziale posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów, które umożliwiają wszechstronne wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich w trakcie procesu nauczania i uczenia się, także w formie zdalnej. Dziekanat Wydziału otwarty jest od poniedziałku do piątku, jednak sprawy niecierpiące zwłoki rozpatrywane są także poza godzinami przyjęć studentów. Pracownicy administracyjni uczestniczą w szkoleniach doskonalących, w tym dotyczących pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Informacje dotyczące systemu wsparcia pozyskiwane są także od samorządu studenckiego działającego na Wydziale.

Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji funkcjonowania Uczelni i Wydziału. Należy w tym miejscu zauważyć, że na stronie internetowej Wydziału dostępna jest ankieta, w której studenci ocenić mogą system wsparcia oraz pracę kadry wspierającej proces kształcenia. W ankiecie studenci pytani są m.in. o dostępność pracowników dziekanatu, jakość przekazywanych przez nich informacji, kwestie związane z mobilnością krajową i międzynarodową, możliwość wzięcia udziału w badaniach naukowych realizowanych przez nauczycieli akademickich, publiczny dostęp do informacji o procesie kształcenia, a także o mocne i słabe strony studiowania na Wydziale.

Informacje dotyczące systemu wsparcia pozyskiwane są także od samorządu studenckiego działającego na Wydziale.

Na Uczelni prowadzona jest także ewaluacja nauczania zdalnego poprzez przygotowany w tym celu formularz, wypełniany zarówno przez studentów, jak i nauczycieli akademickich. Wyniki prowadzonych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących Wydziału. Jako przykład wskazać można aktualizację Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale, przygotowanie anglojęzycznej wersji ankiety oceny jakości kształcenia na Wydziale, czy też aktualizację ankiet ewaluacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Sprzyja rozwojowi społecznemu i naukowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, a także wsparcie studentów we włączaniu się i prowadzeniu działalności naukowej, takiej jak badania naukowe bądź udział w konferencjach naukowych. Zapewniana jest pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Uczelnia motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących ten proces.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów przede wszystkim poprzez stronę internetową Uczelni oraz Wydziału. Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Należy jednak zauważyć, że strona internetowa Uczelni i jej podstrony nie są zaprojektowane zgodnie z potrzebami wszystkich odbiorców. Interesariusze mają co prawda możliwość przełączenia na angielską wersję językową, jednak nie występują udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dla osób słabowidzących, np. poprzez możliwość dostosowania sposobu wyświetlania treści. Warty podkreślenia pozostaje fakt, że obecnie trwają prace nad dostosowaniem stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a rozwiązania te wdrożone mają być od początku nowego roku akademickiego 2022/2023.

Szczegółowe informacje nt. procedur i zasad rekrutacji znajdują się na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Dla Kandydata”. Zawarta na stronie oferta rekrutacyjna jest aktualna oraz informuje o zasadach przyjęcia na studia. Wśród zawartych informacji kandydaci mogą znaleźć m.in. warunki przyjęcia na studia oraz kryteria z nimi związane, terminy przyjęć na studia, szczegółowy opis etapów rekrutacji, a także wykaz wymaganych dokumentów. Oferta Wydziału przedstawiona jest także

w Informatorze dla kandydatów na studia SGGW. Wydawany jest on w wersji elektronicznej, także w angielskiej wersji językowej.

Na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Dla Studenta” znajduje się „StartBook” dla nowych studentów, czyli przewodnik z najważniejszymi informacjami i adresami. W zakładce znaleźć można także informacje dotyczące zasad dyplomowania, kół naukowych i organizacji studenckich, stypendiów, wymian krajowych i międzynarodowych oraz systemu jakości kształcenia. Na stronie internetowej dostępne są sylabusy, w których znaleźć można opis zakładanych efektów uczenia się oraz sposoby ich weryfikacji. Zasady i tryb potwierdzania efektów uczenia się uregulowane zostały w Uchwale Senatu SGGW, dostępnej na stronie internetowej Uczelni.

Dostępność informacji zawartych na stronie internetowej poddawana jest ocenie poprzez przygotowaną w tym celu ankietę, obejmującą swoim zakresem kwestie związane z dostępnością planów studiów, sylabusów, informacjami o godzinach konsultacji z prowadzącymi zajęcia, aktualnymi komunikatami, czy też informacjami o wymaganiach egzaminacyjnych.

Studenci mogą ponadto zgłaszać uwagi w zakresie dostępu do informacji o programie studiów i procesie kształcenia władzom Wydziału, pracownikom administracyjnym, a także poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Programowej.

Zarówno Uczelnia jak i Wydział prowadzą swoje profile na portalu społecznościowym Facebook, za pośrednictwem których przekazują najnowsze informacje i aktualności.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Organizacja procesu kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i na Wydziale Rolnictwa i Ekologii odbywa się w oparciu o ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.), Polską Ramę Kwalifikacji, a także obowiązujące na Uczelni akty wykonawcze: statut Uczelni (Uchwała nr 84 – 2018/2019 Senatu SGGW z dnia 27 maja 2019 r.), regulamin studiów (Uchwała nr 76 – 2018/2019 Senatu SGGW z dnia 26 kwietnia 2019 r.), System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia w SGGW w Warszawie (Uchwała nr 67 – 2019/2020 Senatu SGGW z dnia 27 stycznia 2020 r.) oraz zarządzenia rektora i zarządzenia dziekana. Polityka jakości, stanowiąca kompleks działań prowadzonych w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, na Wydziale Rolnictwa i Ekologii oraz w Instytucie Rolnictwa, pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia oraz jego rozwoju. Hołdując tradycji oraz mając na uwadze misję i wartości SGGW przyjęto, że jakość kształcenia jest bardzo ważnym elementem działania Uczelni. Jako cel procesu kształcenia przyjęto prowadzenie edukacji tak, aby absolwenci posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie oraz byli przygotowani do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy. Prowadzenie badań naukowych, transfer wiedzy, umiędzynarodowienie działalności oraz budowanie pozytywnych relacji w środowisku społeczno-gospodarczym wspierają synergicznie proces kształcenia. Jakość kształcenia jest planowana, wdrażana, weryfikowana i doskonalona za pomocą Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Za jakość kształcenia na Uczelni i Wydziale odpowiedzialni są wszyscy członkowie społeczności akademickiej. Podstawowym dokumentem normującym jakość kształcenia na Wydziale Rolnictwa i Ekologii, wcześniej na Wydziale Rolnictwa i Biologii SGGW w Warszawie jest Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, opracowany przez zespół nauczycieli akademickich, zaopiniowany przez rady programowe Wydziału i zatwierdzony przez Dziekana w dniu 11 marca 2020 roku. W opracowanym dokumencie przedstawiono strukturę organizacyjną Wydziału służącą zapewnieniu, ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia oraz określono cele, funkcje, zakres i opis systemu, narzędzia, mechanizmy i procedury, w tym infrastrukturę wykorzystywaną w procesie kształcenia, narzędzia do przetwarzania danych, kompetencje, odpowiedzialność i nadzór nad dokumentacją osób i ciał kolegialnych, doskonalenie jakości kształcenia, politykę informacyjną oraz monitoring i przegląd systemu.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności w zakresie projektowania, zatwierdzania i doskonalenia programu studiów sprawuje Dziekan Wydziału. Dziekan współpracuje z Prodziekanem, Radą programową ocenianego kierunku, zespołami roboczymi, koordynatorem ds. jakości kształcenia, a także interesariuszami wewnętrznymi (kadra prowadząca kształcenie, studenci, Samorząd Studencki) oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy i absolwenci kierunku). Przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są członkami Rady programowej oraz zespołów roboczych pracujących przy radach programowych i prezentują swoje opinie i uwagi bezpośrednio na posiedzeniach rady i zespołów. Nadzór bieżący nad realizacją programu studiów na kierunku sprawuje Prodziekan. Na podstawie programu Prodziekan ustala semestralny i tygodniowy układ przedmiotów, liczebność grup studenckich, przebieg sesji egzaminacyjnej, monitoruje za pomocą eHMS postępy studentów w nauce, a także zatwierdza tematy prac dyplomowych, promotorów i recenzentów oraz dba o prawidłowy przebieg egzaminów dyplomowych. W szczególności dba o właściwe relacje pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi oparte o wzajemny szacunek, a w sprawach spornych podejmuje się mediacji.

W zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku odpowiedzialni są: Dziekan, Prodziekan, Dyrektorzy/Zastępcy Dyrektorów Instytutów oraz Koordynator ds. jakości

kształcenia, zgodnie z ich zakresem kompetencji. Osobami współdziałającymi w tym zakresie są członkowie Zespołu ds. jakości kształcenia i pozostałe zespoły działające przy Radzie programowej. Na Wydziale powołani zostali koordynatorzy, w tym Koordynator ds. jakości kształcenia, do obowiązków którego należy koordynacja, organizacja oraz działania koncepcyjne mające na celu zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia, a także przegląd i doskonalenie Wydziałowego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów na Wydziale Rolnictwa i Ekologii zostały szczegółowo opisane w procedurach WSZiDJK: "Uruchamianie i rozwój kierunków i specjalizacji" oraz "Opracowanie i doskonalenie modułów i przedmiotów".

Zmiany w programie studiów na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności wynikają z konieczności ich dostosowania zmian w przepisach prawnych, zmieniających się potrzeb rynku pracy, ciągłego rozwoju dyscypliny naukowej będącej fundamentem kierunku, uwag zgłaszanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz śledzenia wzorców międzynarodowych. Istotne dla władz Wydziału jest także uwzględnianie na etapie projektowania programu studiów osiągnięć nowoczesnej i innowacyjnej dydaktyki, opartych na nowoczesnych technologiach informacyjno-komunikacyjnych, które są szczególnie istotne i często wykorzystywane jako narzędzia i techniki kształcenia na odległość. Zmiany w programie studiów wynikają także z opinii studentów zawartych w ankietach oraz wniosków z corocznej weryfikacji efektów uczenia się dokonywanej przez koordynatorów przedmiotów. Zebrane informacje od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz opinia Rady programowej są podstawą do podjęcia przez Dziekana decyzji o rozpoczęciu prac nad zmianami w programie przez zespół roboczy ds. Dydaktyki. Opracowanie nowych treści kształcenia i/lub przedmiotowych efektów uczenia się jest powierzane ekspertom. Zmodyfikowany program studiów jest opiniowany przez Radę programową i zatwierdzany przez Senat SGGW. Dobrą praktyką na Wydziale jest włączanie do prac zespołów roboczych, w tym dotyczących zmian w programie studiów, studentów wskazanych przez Radę Samorządu Studentów. Okresowe przeglądy programu studiów wykonuje się po zakończeniu każdego roku akademickiego. W procesie monitorowania wykorzystuje się opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Monitoring programu prowadzony jest też przez studentów z wykorzystaniem elektronicznej ankiety zamieszczonej w systemie e-HMS oraz na stronie internetowej Wydziału. Dodatkowo na stronie internetowej Wydziału w zakładce "Jakość kształcenia" studenci mogą wyrazić swoją opinię korzystając ze stworzonego specjalnie w tym celu "Okna jakości". Koordynator ds. jakości kształcenia analizuje wyniki ankiet oraz ocenia poziom satysfakcji studentów z programu studiów, warunków studiowania, wsparcia w procesie uczenia się. Z przeprowadzonej analizy sporządzany jest roczny raport, który jest przekazywany Dziekanowi wydziału i przedstawiany na posiedzeniu Rady programowej kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności. W monitoringu programu studiów biorą udział także absolwenci kierunku, wypełniając ankietę po zakończeniu studiów.

Narzędziami wykorzystywanymi podczas monitoringu programu są protokoły z hospitacji, raporty z weryfikacji jakości prac dyplomowych, a także opinie potencjalnych pracodawców. W czasie zdalnej pracy wprowadzono dodatkową formę monitoringu realizacji programu studiów, przeprowadzając ankiety wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku i wśród studentów. Wyniki ankiet wykorzystywane są do planowania strategicznego w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w kolejnych semestrach studiów. Efektem prowadzonego monitoringu może być wprowadzenie nowego przedmiotu, usunięcie przedmiotu, zmiana sekwencji przedmiotów, korekta opisu efektów uczenia się, zmiana punktacji dla danego przedmiotu.

Monitorowanie programu kształcenia jest prowadzone przez Radę programową, Zespół roboczy ds. jakości kształcenia, Zespół roboczy ds. dydaktyki oraz Zespół roboczy ds. hospitacji.

W procesie oceny doboru treści programowych i ich zgodności z efektami uczenia się oraz aktualności i przydatności zawodowej przekazywanej wiedzy na kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Udział przedstawicieli różnych grup interesariuszy pozwala na usprawnienie procesu kształcenia na Wydziale Rolnictwa i Ekologii. Opinie interesariuszy zewnętrznych są wnikliwie analizowane i brane pod uwagę przy konstrukcji i doskonaleniu programu studiów. Uznano m.in., że absolwent ocenianego kierunku powinien być szerzej zaznajomiony z narzędziami stosowanymi do uprawy roślin w rolnictwie ekologicznym, stąd wprowadzono przedmioty fakultatywne: *rolnictwo precyzyjne* oraz *systemy GIS*. Do opracowania i doskonalenia programu studiów brane są pod uwagę także opinie studentów kierunku, a także coroczna analiza wyników studenckiej oceny jakości kształcenia. Wyniki ankiety oceny przedmiotów stanowią przesłankę modyfikacji zarówno poszczególnych przedmiotów, jak też programu studiów. Studenci mogą także wyrażać swoje opinie na temat programu studiów i sposobów weryfikacji osiągania efektów uczenia się podczas posiedzeń Zespołu ds. dydaktyki, Zespołu ds. jakości kształcenia oraz Rady programowej. W oparciu o wnioski płynące z przekazywanych przez studentów opinii oraz oceny jakości kształcenia uznano, że istnieje potrzeba wprowadzenia zmian w doborze przedmiotów i organizacji studiów. W doskonaleniu programu kształcenia wykorzystuje się również postulaty koordynatorów przedmiotów w zakresie konieczności wprowadzania zmian do treści programowych, form i metod dydaktycznych, czy sposobów weryfikacji efektów uczenia się oraz sposobów i form ich dokumentacji. Uwzględniając opinie interesariuszy, w roku akademickim 2020/2021 zaktualizowano program studiów na ocenianym kierunku, który został opracowany zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi przepisami i obowiązuje od roku akademickiego 2021/2022. W programie studiów wprowadzono korekty dotyczące m.in. zmiany nazwy przedmiotów, zmiany liczby godzin wykładów i ćwiczeń w ramach wybranych przedmiotów, przeniesienia wyjazdów studyjnych i fakultetów na inne semestry studiów (Raport samooceny, załącznik 1.9). Wzmocnienie jakości kształcenia jest możliwe też poprzez aspekt dobrej znajomości języka angielskiego. Tym samym należy uznać, że Wydział stara się, aby koncepcja kształcenia na studiach licencjackich była zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, rynku pracy oraz interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Wyrazem tego jest fakt, iż pierwsi absolwenci kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności już w trakcie studiów znajdują zatrudnienie kierunkowe w branży ekologicznej.

Za ważnego interesariusza zewnętrznego Wydział Rolnictwa i Ekologii uważa Polską Komisję Akredytacyjną. Zalecenia i rekomendacje formułowane przez zespoły wizytujące i oceniające Wydział zawsze są szczegółowo analizowane i uwzględniane na etapie doskonalenia programów kształcenia oraz rozwoju Wewnętrznego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Ocena instytucjonalna na Wydziale miała miejsce w dniach 7-9 maja 2014 roku. Wytyczne z raportu PKA znalazły odzwierciedlenie w opracowaniu jednolitego mechanizmu gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji WSZiDJK na Wydziale. System podlega regularnej ocenie skuteczności funkcjonowania i doskonaleniu w ramach corocznych przeglądów. W ich trakcie dokonuje się weryfikacji skuteczności struktur, procesów i narzędzi zarządzania jakością kształcenia funkcjonujących na Wydziale, a także zasobów niezbędnych do prowadzenia kształcenia. Koordynator ds. jakości kształcenia sporządza Raport z przeglądu Systemu. Następnie Raport przesyłany jest Pełnomocnikowi Rektora ds. jakości kształcenia, który poddaje go analizie. Sformułowane wnioski przedstawiane są Senatowi SGGW w Warszawie. Dokumenty związane z funkcjonowaniem Systemu umożliwiają dokonanie regularnej, rzetelnej i wielowymiarowej oceny jakości kształcenia, uwzględniającej opinie

interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz stanowią wiarygodną podstawę do jego doskonalenia. Wdrożone działania są powiązane w spójny system usprawniający przepływ informacji pomiędzy studentami, nauczycielami akademickimi, osobami zaangażowanymi w proces doskonalenia jakości kształcenia i władzami Uczelni i Wydziału.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wdrożona na Wydziale Rolnictwa i Ekologii Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie polityka jakości oraz Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określają postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu, oceny i doskonalenia programu studiów. W procesie kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni, tj. kadra akademicka i studenci, a prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia prawidłowo monitorowany jest stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się, wskazując na elementy doskonalenia tego procesu. Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. System podlega regularnej ocenie skuteczności funkcjonowania i doskonalenia w ramach przeglądów w każdym roku akademickim. W trakcie przeglądów dokonuje się weryfikacji skuteczności struktur, procesów i narzędzi zarządzania jakością kształcenia funkcjonujących na Wydziale Rolnictwa i Ekologii, a także zasobów niezbędnych do prowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku. Wdrożone w ramach systemu działania są powiązane w sposób usprawniający przepływ informacji pomiędzy studentami, nauczycielami akademickimi, osobami zaangażowanymi w proces doskonalenia jakości kształcenia oraz władzami Wydziału i Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Brak

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy – jest to pierwsza ocena kierunku ekologiczne rolnictwo i produkcja żywności

prowadzonego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.